

İçindekiler...

editörden	
Onur İNAL 2
KAD-MESEA Semineri:	
“Etnik Kimlik? Ulusal/Uluslararası ve Kültürel/İki-Çok-Kültürlü Veçheleri 3
Tuna Kiremitçi'nin Yeni Romanı <i>Yolda Üç Kişide</i>	
Postmodern Anlatıcı-Yazarın Kurgusal Kimlik Arayışları	
Tülay AKKOYUN 7
Zehra Çobanlı'nın Mavi Seramikleri	
Emel Mülayim ORAL13
Türkler ve Deniz Sempozyumu	
Mustafa PULTAR15
Birinci Uluslararası Bektaşilik ve Alevilik Sempozyumu'nun Ardından	
A. Yılmaz SOYYER18
Euro-Türkler: Türkiye İle Avrupa Birliği Arasında Köprü Mü Engel Mi?	
Tutku VARDAĞLI 19
Haberler 20
Bildiri Çağruları 28
Makale Çağruları 32
Açık Pozisyonlar 35
Burslar ve Ödüller 33
Yeni Yayınlar 37
Geçtiğimiz İki Ay 49
Mesaj Panosu 52
Künye 54

editörden...

bültenin Kasım-Aralık 2005 sayısı ile yirmi ikinci kez karşınızdayız. *bültenin* bu sayısındaki yorumlar bölümündeki yorumların ilk ikisi kitap değerlendirmelerinden oluşuyor. Bunlar, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi'nden Tülay Akkoyun'un Tuna Kiremitçi'nin *Yolda Üç Kişi* adlı romanındaki anlatım tekniğini değerlendirdiği yazısıyla Akdeniz Üniversitesi'nden Emel Mülayim Oral'ın, Zehra Çobanlı'nın *Mavi Seramikler*'ini kaleme aldığı yazısı. Derneğimizin yönetim kurulu üyesi Mustafa Pultar, Bahçeşehir Üniversitesi'nde düzenlenen "Türkler ve Deniz Sempozyumu"ndan izlenimlerini aynı başlıklı yazısıyla bizlere aktardı. Isparta'dan bize yazan A. Yılmaz Soyger ise, Süleyman Demirel Üniversitesi'nde düzenlenen "Uluslararası Bektaşilik ve Alevilik Sempozyumu" nun bir değerlendirmesini yaptı. Son olarak da, İstanbul Bilgi Üniversitesi'nden Tutku Vardağlı, üniversitenin Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yürütülen Euro-Türkler projesiyle ilgili bir bilgilendirme yazısını bizlerle paylaştı.

bültenin bu sayısında daha fazla kitap yorumuna yer vermeye çalıştık. Yeni akademik yılın bu ilk aylarında tahmin ediyoruz ki yeni çıkan yayınlar arasından faydalanacaklarınız olacaktır. 2005 yılının sonuna doğru yaklaştığımız haftalarda tüm üyelerimize son haberler, bildiri çağrıları, makale çağrıları, açık pozisyonlar, burslar gibi bölümlerin de olduğu zengin bir *bülten* sunmaya çalıştık. 2006 yılının tüm üyelerimiz için mutluluk, başarı ve sağlıkla geçmesini diliyoruz. Yeni yılda görüşmek dileğiyle...

Onur İnal
Editör

KAD MESEA SEMİNERİ: ETNİK KİMLİK? ULUSAL/ULUSAŞIRI VE KÜLTÜREL/İKİ-ÇOK-KÜLTÜRLÜ VEÇHELERİ

29 ve 30 Eylül 2005 günleri, İstanbul'da, Kültür Araştırmaları Derneği'nin Kabataş'taki merkezinde, etnik kimlik konusunda bir buçuk günlük, dili İngilizce olan, uluslararası bir seminer düzenlenmiştir. Dernek ile halen merkezi Heidelberg'de bulunan MESEA (Society for Multi-Ethnic Studies: Europe and the Americas – Çok-Etnik Araştırmalar: Avrupa ile Amerikalılar Derneği)'nin birlikte düzenledikleri, "Ethnic Identity?: (Trans)National and (Bi/Multi/Poly)Cultural Aspects (Etnik Kimlik? Ulusal/Ulusaşırı ve Kültürel/İki-Çok-kültürlü Veçheleri) başlıklı seminer, sırasıyla iki kuruluşun başkanları, Gönül Pultar ile Dorothea Fischer-Hornung'un, açılış konuşmaları ile başlamış, arkasından Gönül Bakay (Beykent Üniversitesi)'in oturum başkanlığını yaptığı sabah oturumlarına geçilmiştir.

Seminerin ilk sabahında, Jerzy Durczak (Maria Curie Skłodowska University) "Two Speculations on the Ethnic Future of the United States: Samuel P. Huntington's *Who Are We?* and Richard Rodriguez's *Brown* (Amerika Birleşik Devletleri'nin Etnik Geleceği Konusunda İki Tahmin: Samuel P. Huntington'un *Who Are We?* [Biz Kimiz?] ve Richard Rodriguez'in *Brown* [Kahverengi] Yapıtları"; Johanna Kardux (Leiden Üniversitesi), Counter-memory and Identity in Philip Roth's *The Plot Against America* and E.P. Jones's *The Known World* (Philip Roth'un *The Plot Against America* [Amerika'ya Karşı Komplö] ve E.P. Jones'un *The Known World* [Bilinen Dünya]'sında Karşı-Bellek-ve Kimlik"; Cathy Waegner (Siegen Üniversitesi), "Blackface Minstrelsy and Ethnic Identity as Market Commodities: From New York Eels and German Sausages to Korean Bodies; and what about Turkish Bazaars? (Çarşı/Pazar Metası Olarak Karasurat Hokkabazlığı ile Etnik Kimlik: New York Yılan Balığı ile Alman Sosisinden Koreli Bedenlere, ya Türk Çarşıları?"; ve Heike Raphael-Hernandez (Avrupa'daki Maryland Üniversitesi), "Nurses and Female Soldiers on Both Sides of the Front Line during the Vietnam War (Viyetnam Savaşı Sırasında Cephenin Her İki Yanındaki Hemşireler ve Kadın Askerler)" başlıklı bildirimleri sunmuşlardır.

Maria Lauret (Sussex Üniversitesi)'in başkanlık yaptığı öğleden sonra oturumlarında, Gita Rajan (Hamilton College), "Monica Ali's *Brick Lane*: An Exercise in Negotiating Gender (Monica Ali'nin *Brick Lane* [Tuğla Yolu]: Toplumsal Cinsiyeti Müzakere Alıştırması); Nuria Garaeva (Kazan Devlet Üniversitesi), "The Role of Islam in the Formation of Tatar Ethnic Identity (Tatar Etnik Kimliğinin Oluşumunda İslam'ın Rolü); Richard Follett (Sussex Üniversitesi) "Infectious Rhythms: Football and the Politics of Cultural Identity within Afro-Diasporic Traditions (Salgın Ritimler: Futbol ve Diyasporik Afrika Gelenekleri Dahilinde Kültürel Kimlik Politikaları); ve Gönül Pultar, "Ethnic? National? Cultural?:"

Identity and its Alter Egos, or Literary Identity in the Age of Multiculturalism and Transnationalism (Etnik? Ulusal? Kültürel? Kimlik ve 'Alter Ego'su ya da Çokkültürlülük ve Ulusaşırılık Çağında Edebi Kimlik)" başlıklı bildirimleri sunmuşlardır.

İkinci gün ise Ayhan Kaya (Bilgi Üniversitesi), "Discontents of Multiculturalism and Republicanism: A Comparative Study of German-Turks and French-Turks (Çokkültürlülüğün ve Cumhuriyetçiliğin Hoşnutsuzları: Alman-Türklerle Fransız-Türkler Hakkında Bir Karşılaştırmalı İnceleme)"; Dorothea Fischer-Hornung (Heidelberg Üniversitesi), "Was Guckst Du?/What are you lookin' at?: Primetime Turkish-German Ethnic Humor in Brown, Black and White Face (Ne Bakıyorsun Öyle? Televizyonun En Çok Seyredildiği Saatte Kahverengi, Kara ve Beyaz Suratlı Türk-Alman Etnik Mizahı)"; Yiorgos Kalogeras (Aristoteles Üniversitesi), "Hollywood Greek Armenians: The Work of Elia Kazan and Albert Bezzeries (Holivut'un Yunanlı-Rum Ermenileri: Elia Kazan ile Albert Bezzeries'in Yapıtları); ve Şule Toktaş (Işık Üniversitesi), "Cultural Identity among Minorities and Immigrants: A Comparative Study on Turkey's Jewish Minority and Turkish-Jewish Immigrants in Israel (Azınlıklar ve Göçmenler Arasında Kültürel Kimlik: Türkiye'nin Yahudi Azınlığı ile İsrail'deki Türk-Yahudi Göçmenler Hakkında Bir Karşılaştırmalı İnceleme)" başlıklı bildirimleri sunmuşlardır.

Bildirilerden sonra yapılan tartışmalarda öne çıkan sorunlardan biri, Amerika Birleşik Devletleri'nin çok yakın bir gelecekte "kahverengi" olacağı ve bu gerçeğin kendilerini "Kafkasyalı" diye niteleyen Avro-merkezli beyazları çok kaygılandığı oldu. Nitekim, seminere ABD'den katılan biliminsanı bir Asyalı-Amerikalıydı. Bir başka tartışma konusu da, çokkültürlülüğün, "beyazlar" tarafından yapılan eleştirisinden çok başka olarak, son yıllarda ortaya çıkmaya başlayan, Bikhu Parek gibi yazarların kaleminden çıkan eleştirisi üzerine idi.

Ferhat Kentel'le birlikte yazdıkları, piyasaya yeni çıkan *Euro-Türkler: Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Köprü mü Engel mi?* adlı yapıtın yazarı Ayhan Kaya'nın bildirisinde söyledikleri, özellikle Avrupa'dan gelen biliminsanlarını yakından ilgilendirdi.

Bütün bildirimler ilginçti ama Türkler açısından, Dorothea Fischer-Hornung'un Alman televizyonunun başarılı komedyeni Kaya Yanar'ın programına ayrılan bildirisi ilginçti ve de Fischer-Hornung'un seyrettirdiği fragmanlar son derece komikti. Selanik'ten gelen Yiorgos Kalogeras'ın Türkiye'den giden iki sinemacıyı işlediği bildirisi de gene ilgi çekti. Hemen herkes Elia Kazan'ı bilir ama, halen hayatta olan 1908 doğumlu Albert Bezzeries'in Samsun'da doğduğunu hiçkimse bilmiyordu. Sule Toktaş'ın Türkiye'den İsrail'e göç edenlerin yarattığı İsrail'deki küçük Türkiye'yi anlatması da ayrı ilgi çekti.

Nuriya Garaeva'nın Sovyetler Birliği yıkıldığı zaman bağımsız olamayan "Tataristan"  zerk cumhuriyetini ele alan bildirisi de ayrı düşündürücü idi.

Başlıklar ne olursa olsun, seminerdeki bildirilerin genelde ulusun ve/veya etnisitenin oluşunu, inşası ile, aksine, yapısökümü konularını ele aldıkları ortaya  ıktı. Tartışmalar da sonuçta daha çok bu yönde geliştiğinden, yayımlanacak bildiri kitabının bu konulara odaklanması bekleniyor. Bildiri kitabına katkıda bulunmak isteyenler makalelerini Mart 2006 tarihine kadar KAD merkezine iletebilirler.

1998 yılında MELUS-Europe ( okk lt rl  Amerikan Edebiyatı – Avrupa) olarak faaliyete başlamış ve 2000 yılında MESEA adını alarak dernekleşmiş kuruluş, 1998 yılından bu yana iki yılda bir büyük sempozyum düzenlemekte, 2003 yılından beri de sempozyum düzenlemediği yıllar ufak çapta bir seminer gerçekleştirmektedir. İstanbul'da düzenlenen sempozyum, 2003 Eylülünde İşpanya'nın Pamplona kentinde düzenlenen ve otobiyografi konusunu ele alan seminerin karşılığı olmuş oldu. Bu seminerler aynı zamanda MESEA'nın Yönetim ve Danışma kurullarının yıllık ortak toplantılarına da evsahipliği yapmış oluyor. 1998 ila 2000 arasında MELUS-Europe'un kuruluş komitesi  yesi, 2000 ila 2004 yılları arasında da MESEA'nın Danışma Kurulu  yesi olmuş olan Gönül Pultar ile, MESEA'nın 2002'de Padova'da ve 2004'te Selanik'te düzenlemiş olduğu sempozyumlara katılan Gönül Bakay, seminere katılan MESEA'nın Yönetim ve Danışma kurulları ile dergileri, Routledge tarafından yayımlanan *Atlantic Studies*'in edit rlerini kendi ülkelerinde ağırlama fırsatını buldular. Her konuşmacıya bol zaman ayrılan, uluslararası niteliğiyle tam bir kaynaşma ortamı içinde, gayet başarılı geçen seminere tabii son günü nazar değmesi gerekti: Bir kapka  ı—görgü tanıklarına göre on üç yaşlarında bir kız—Cihangir'de hep birlikte yemek yenilen lokantada Gönül Pultar'ın çantasını aşırıp ka tı. Ve böylece, seminer boyunca çekilen fotoğraflar da  alınan ve bir daha bulunamayan fotoğraf makinasıyla birlikte yok oldu...

MESEA'nın bundan sonraki büyük sempozyumu Mayıs 2006'de gene Pamplona'da ve gene otobiyografi/yaşamöyküsü yazma üzerine olacak.

KAD ise "G  " konusunu işleyeceği bundan sonraki büyük sempozyumunu 2007 gözünde, gene Türkiye'deki bir  niversite ile işbirliğinde gerçekleştirmeyi planlıyor. Ancak, arada, başka toplantı önerilerini de değerlendirmekte.

İstanbul Hatırası (Fotoğraf: Jerzy Durczak)

Soldan sağa: Maria Lauret, Richard Follett, Nuria Gareeva, Gita Rajan, Johanna Kardux, Heike Raphael-Hernandez

YORUMLAR...

**TUNA KİREMİTÇİ'NİN YENİ ROMANI *YOLDA ÜÇ KİŞİ*DE
POSTMODERN ANLATICI-YAZARIN KURGUSAL KİMLİK ARAYIŞLARI**

Tülay Akkoyun*

Kitap, genellikle bir yazar tarafından oluşturulmuş ve yaratılmış bir üründür. Sık sık karşılaşılan sorunlardan biri, yazarın genellikle bir roman kişisi veya anlatıcı ile karıştırılmasıdır.

Yazar gerçek bir dönemde, gerçek bir mekanda yaşamış veya yaşayan gerçek bir kişidir. Yaşamsal kaygıları, sağlığı, ailesi, sosyal bir hayatı, mesleği ile özel hayatı olan gerçek bir kişidir. Örneğin, Louis Ferdinand de Céline doktor, Albert Camus gazeteci, Jean Paul Sartre da felsefe öğretmeni idi. Yazarın yaşamı hakkında gerçek bilgiler bulmak mümkündür. İsmi genellikle kitabın üzerine basılır. Özel ve sosyal hayatının yanında yazın alanında yazar kimliği vardır.

“Ben” anlatıcı uydurulmuş bir kişiliktir, ama hiçbir şekilde yazar ve anlatıcıyı karıştırmamak gerekir, zira biri sadece kağıt üzerinde var olan, gerçek yaşamına dair hiçbir gerçek kanıt olmayan bir varlık, diğeri de sosyal bir fonksiyonu ve gerçek bir yaşam hikâyesi olan bir varlıktır. Anlatıcı sadece kurgu veya hikâyeyi anlatan anlatıcı sestir. Anlatıcı yazarın yarattığı, hikâye ya da kurguyu anlatan bir roldür aslında; hikâye bitince anlatıcının rolü de biter. Hikâyenin aktarımı ana kişilik, yan kişiliklerinden biri veya bir kişi tarafından yapılır ki bu tip metin nötrdür.

Üç tür anlatım vardır: İlk olarak anlatıcı ve yazarın aynı kişi olduğu (ben-ben) durum söz konusudur. Bu metin, yazarın hayatını anlattığı metin veya söylem olmasına rağmen yazar, çeşitli nedenlerle yaşadığı her şeyi anlatmaz. Bu tür metinlere, eserlere örnek olarak otobiyografiler, günlükler ve anı yazıları gösterilebilir. Rousseau'nun itirafları buna en güzel örnektir. İkinci olarak, yazar ve anlatıcının daha sık karıştırıldığı bir durum söz konusudur. Okuyucu, anlatıcının nerede gerçek bir kişi, yani yazarın kendisi, nerede kurgusal bir kişi olduğunu asla kestiremez. Otobiyografik romanlar bu kapsamdadır. Proust “bir kitap bir başka benin ürünüdür” dese de, Proust'un romanlarında gerçek yaşamından kesitlerle kurgusal boyut iç içe geçmiş durumdadır. Tıpkı, *Yitirilmiş Zamanın Peşinde* isimli yedi ciltlik romanında olduğu gibi...

Diğer bir durumda da, yazar ve anlatıcı çok net olarak birbirinden ayrıdır. Aralarında hiçbir benzerlik yoktur, anlatıcı tamamen kurgusal bir kişiliktir, varlığı sadece kağıt üzerindedir. Buna en iyi örnek olarak da Montesquieu'nün *Acem Mektupları* verilebilir.

Filozof Montesquieu, bu mektuplarda Usbec ve Rica adını verdiği iki hayali kişilik tarafından 1712-1720 Fransa'sını eleştirir.

Yukarıda yaptığım bu açıklamalar daha çok klasik roman için geçerlidir. Bu bilgilerin ışığında, Tuna Kiremitçi'nin *Yolda Üç Kişi* isimli romanını incelediğimizde üçüncü duruma giriyor gibi gözlene de, bu yapıt aslında yeni roman, ya da post-modern roman kavramına daha yakındır. Zira, bu romandaki anlatıcı okurla sohbet eden, hikâyeyi kendisinin kurguladığını ve istediği gibi yönlendirebileceğini hissettiren bir yazar Kiremitçi... Bu teknik, klasik roman kurgusunda da bulunmakla birlikte yeni romanda çok daha uç noktalarda bulunmaktadır.

İlk iki romanının isminin cazibesine kapılıp okumaya başlayan okur, dilinin akıcılığını da fark edince daha çok sevdi Tuna Kiremitçi'yi. Son romanı *Yolda Üç Kişi* çarpıcı bir isme sahip değil; fakat kurgu, anlatıcı açısından yenilikler taşımaktadır. Üç öykünün birleşmesinden oluşan bu romanda ilk dikkati çeken yazar-anlatıcıdır. Anlatıcı, kurgunun kendisine ait olduğunu sık sık hissettirmektedir. "Aslında Yakup'u anlatmaya odasından da başlayabilirdim." diyerek daha romanın başlangıcında olayları kendisinin yönlendirdiğini belirtmektedir.

Şiirle başladığı yazın alanında, hayatını kazanmak için yaptığı reklamcılık işi sırasında yazmaya başladığı ilk romanı *Git Kendini Çok Sevdirmedenle* romancı kimliği ile yer almaya başlamıştır. Yaşamsal kaygılar içerisinde yazılmış ilk roman ve ardından gelen *Bu İşte Bir Yalnızlık Var* romantik özellikler taşırken, son romanı *Yolda Üç Kişi* de yeni roman teknikleri kullanmaya başladığı görülmektedir.

İlk iki roman birbirine stil olarak benzetilmektedir. Son romanında Kiremitçi'nin, yazın alanında kalıcılığın farklı olmaktan geçtiğinin bilinciyle hareket ettiği anlaşılmaktadır; klasik roman anlayışından farklı bir tarzda yazılmıştır bu roman.

Adından da anlaşılacağı gibi *Yolda Üç Kişi* bir yol romanıdır. St. Réal'in, Stendhal'ın *Kırmızı ve Siyah* romanında epigraf olarak yer alan sözü gibi "roman yol boyunca dolanan bir aynadır" sözü gibi roman bir şeylere tanıklık yapmak zorunda olmasa da tanıklık yapmaktadır.

Yolda Üç Kişi Tuna Kiremitçi'nin 78 kuşağına ait olmamasına rağmen, 78 kuşağı ve günümüz gençliğini kıyaslamakta ve 78 kuşağının sıkıntılarını yaşamamasına rağmen, titiz bir araştırma-inceleme sonucu o dönem gençlerinin yaşadıklarına tanıklık yapmaktadır.

Yaşamadığınız bir dönemi anlatmanın zorlukları göz önünde bulundurulduğunda, Kiremitçi'nin romanında bunu ustaca yansıtması takdir edilecek derecede güzeldir.

Neden yol romanı olduğu konusuna gelince, yol imgesi tıpkı bir ayna tutarak yansıtılacak bir platform oluşturması ve eleştiri yapmak açısından uygun bir kurgu ortamıdır. Üç bölüm halinde kurgulanan romanda, Yakup'a ait birinci bölüm 68, Leyla'ya ait ikinci bölüm 68, Halil'e ait üçüncü bölüm ise 55 sayfadır. Geçmişle şimdiki zaman arasında gelgitlerle ivme kazandıran yol imgesi geçmişten günümüze yazın alanında en çok kullanılan temadır. Ayrıca, 78 kuşağının yaşadığı yoğun ortamın yansıtılması romana derinlik de kazandırmaktadır.

Anlatım tekniği ile ilk iki romandan ayrılan bu yapıtta hikâyeye asıl hâkim kişi anlatıcıdır, ki bu anlatıcının yazar olduğunu da sık sık hatırlatmaktadır Kiremitçi. Önceki romanlarda roman baş kişisinin ağzından anlatılan olaylar, kişilerin yaşları, kültürleri, kelime dağarcıkları ile sınırlandırılmak zorunda olduğundan daha kısır bir dil kullanılmasına neden olurken, *Yolda Üç Kişi*'de, anlatıcı, okuyucuyla doğrudan doğruya bağlantıya geçmekte, konuşmakta, hatta okuyucuyu da yer yer kurgunun içine çekmeye çalışmaktadır. Böylece yazar ve okuyucu arasında bir flört yaşanmakta, bu da romanın okunurluğunu daha da eğlenceli hale getirmektedir. Ayrıca bu romandaki anlatıcı aynı anda her yerde olabilen, her şeyi görebilen Tanrı-anlatıcı konumunda değil, kendi kahramanlarını anlamaya ve anlatmaya çalışan, kahramanlarını kendisinin yönlendirdiğini hissettirerek yazarın yaratıcılık özelliğini daha net ortaya koyan bir anlatıcıdır.

Bu romandaki anlatıcı, Türk tiyatrosundaki bir tür meddah görevi üstlenmekte, olayların akışını ara sıra keserek, kurguyu kendisinin yaptığını ve isterse değiştirebileceğini sezdirmektedir. Son dönem Türk romancılarından Orhan Pamuk'un *Benim Adım Kırmızı*'sında da bu tür oyunlar yer almaktadır.

Kiremitçi'nin romanında üç ayrı kişinin yaşamları anlatılmaktadır. Bu üç ayrı yaşam öyküsü bir şekilde kesişmekte ve tümü okunduğunda bir roman bütünlüğü oluşturmaktadır. Ayrı ayrı yollarda gitmekte olan üç kişinin yolları kesişir, romanın sonunda yazar araya girerek bu kesişmeyi kendisinin yaptığını açıklar:

“Yakup, Leyla ve Halil yollarında gidiyorlardı. Onları düşsel bir kavşakta ben buluşturdum. Yol arkadaşlığı yapan bir üçlüden çok yazgıları kesişmiş üç kişi gibi geldiler bana. Tanıdığım insanlardı hepsi; içlerinde benden ve sevdiklerimden parçalar vardı.”

Edebiyatta yüzyıllardır kullanılan yol imgesinin her zaman taze kalmasının nedenini de şöyle açıklar yazar:

Yol aynıydı belki ama hepsi için ayrı anlam taşıyordu. Onların yola bakışlarına, beklentilerine ya da hüznlerine göre değişiyordu her şey. O zaman da yürüdükleri yol aynı olmaktan çıkıyor, üçü için üç ayrı gerçeğe dönüşüyordu. Attıkları her adım onları yalnızca geçmişlerinden değil, birbirlerinden de uzaklaştırıyordu böylece. Zamanla bunun zaten tüm yollar için geçerli olduğunu, iki kişinin aynı yoldan yürümesinin olanaksızlığını da öğrendim. Yol imgesinin her daim taze kalmasının asıl nedeni de buydu demek.

Yazar olaylara müdahale ettiğini her satırda hissettirerek, böylece bu yol hikâyesinde dördüncü kişi olarak da yer alır. Bu yapıtta post-modern türün tekniklerinden metinlerarası tekniği de kullanılmıştır. Romanın başlangıcından hemen önce W.H.Auden'in bir şiiri İngilizce olarak alıntılanmıştır. Daha sonra klişe olmuş bir söze, bizim bildiğimiz şekli olan "Bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim" sözüne gönderme yapılmıştır. "Onlara arkadaşınızı söyleriz, bize kim olduğumuzu söylerler."

Fareler ve İnsanlar romanı ile Kant, Marx, Engels, Albert Camus, Franz Kafka, Kemal Tahir, Cesare Pavese gibi bir çok ünlü yazar, eser ve filozoftan da söz edilmektedir bu yapıtta. Carson Mc. Cullers'ın *Yalnız Bir Avcıdır Yürek* isimli romanından da bir tümce, Leyla'yı tasvir edebilmek için alıntılanmıştır: "O ve babası birbirlerine çok benziyorlardı: daima bir şeylerle meşgul olmaları gerekiyordu"

Ferhan Şensoy'un *Gündeste* adlı kitabından da kaynak belirterek şu dizeleri alıntılar Kiremitçi:

"boris vian diyor ki
yalnızlıktır dinimiz
örneğin bir trenden
istediğimiz yerde ineriz."

Leyla'nın anlatıldığı bölümde yukarıdaki dizeler Halil'in okuduğu kitaplarda altı çizili olarak bulunur Leyla tarafından. Yıllardır her an ölebileceği korkusuyla yaşayan Halil'in endişeleri konusunda ip uçları vermektedir yukarıdaki dizeler. Halil'in yaşamından kesitlerin anlatıldığı son bölümde Nazım Hikmet'in oğluna yazdığı bir şiirden alıntı yapılmıştır:

"Karşı yaka memleket
Sesleniyorum Varna'dan,
İşitiyor musun?
Memet! Memet!"

Yazar alıntıladığı bu dizeleri, yıllarca kalbi delik olarak her an ölecekmiş gibi yaşayan ve yıllar sonra aslında bu hastalıktan kurtulabilecekken, yaşamının büyük bir bölümünü ölüm korkusuyla geçiren ve karısından bile bu nedenle uzaklaşan Halil'in, yazgısından bile haberdar olmadığını vurgulamak için kullanmıştır. Oysa Karadeniz'in öteki ucundan oğluna seslenen büyük şair Nazım Hikmet iyi ya da kötü bir yazgıya sahip olduğunu biliyordu.

Yakup'un hayatından kesitlerin anlatıldığı birinci bölümde, Fransa'daki bir gençlik kampına giden Yakup Sırp Goran'ın durumuna acıdığından, dünyadaki kendi varoluşundan kaynaklanan bir bulantı hisseder, bu bulantı Jean Paul Sartre'ın *Bulantı* isimli romanıyla ilişkilendirilir, zira Sartre da Yakup'un gittiği kampın bulunduğu La Rochelle'de geçirmiştir gençliğinin bir bölümünü. Bu bölümde yıllar önce yaşanan Sırp-Boşnak iç savaşı ve Sırpların Boşnaklara yaptığı eziyetler söz konusudur. Sırp uyruklu Goran bu savaş sırasında Yugoslavya'da olmamasına rağmen kamptaki Boşnak genç Cevad, Goran'a düşmanlık beslemektedir. Cevad'da bu düşmanlığı körükleyen şey göğsünü boydan boya kaplayan şarapnel yarası idi. Roman Saraybosna'da savaşın bitmesinden üç yıl sonra, 1980'lerde geçen bir olayla savaşın insanlar üzerinde bıraktığı derin izleri açığa çıkarır.

Her kuşak kendisini 'arada kalmış kuşak' sanır, sözüyle başlayan 20. bölümde, her bireyin kendinden önce ve sonrakiler arasında ister istemez köprü olduğunu, kuşakları bu mantıkla birbirine bağlayan, üzerinden bayramların ve kan davalarının geçip gittiği bir örgü olduğunu belirtir. Tıpkı, Drina Köprüsü'nün Goran ve Cevad'ın atalarının birbirlerine yaptıklarını görmesine karşın sessiz kalması gibi. Köprülerin de insanlar gibi çift anlamlı olduğunu, iki kıyıyı yalnızca birleştirmedini, aynı zamanda ayırdığını da belirtir.

Romanın kadın kahramanı Leyla ise, kendi iç yolculuğuna çıkmaktadır. Geçmişte yaşananlarla, çocukluğuyla, babasıyla içsel hesaplaşmalar yaptığı görülür. Bu arada Leyla iki erkek kahraman arasında bir köprü durumundadır. Leyla roman içerisinde Yakup ve Halil'in yazgılarını açıklamak için bulunuyor gibi görünse de aslında öncelikle kocası Halil ve babası Feridun Sait'i anlamaya çalışıyor. Onları anlamaya çalışırken de kendi yazgısının nereye gittiğini anlamaya çalışır Leyla.

Yine Leyla'nın anlatıldığı bölümde, Halil'in kitaplarından birinin içinde, altı siyah kalemle çizilmiş Lübnanlı bir şair/filozof olan Halil Cibran'dan alınan pasaj bulunmaktadır.

“Ruhum bana vazetti ve ne cücelerden daha büyük, ne de devlerden daha küçük olduğumu gösterdi.

Ruhum bana vazedene kadar insanlığı iki kişi olarak göürdüm: Biri acıdığım, güçsüz, diğeri izlediğim ya da direndiğim güçlü. Ama şimdi her ikisi de olduğumu ve ikisinin aynı maddeden yapıldığını biliyorum.”

Tuna Kiremitçi'nin romanlarında kentli kadınlar irdelenir. İnsanları yalnızlığa iten büyük kentlerin kadınlarıdır onlar. Bu yalnızlık, teknolojinin hızlı bir tempoda yaşamanın kendine bile yabancılaşmanın getirdiği bir yalnızlıktır bu. Böyle ortamlarda yaşayan insanların kendilerini, kendi yazgılarını sorgulamaları bilinçli olmakla mümkündür. *Yolda Üç Kişi*'nin kadın kahramanı Leyla, okumuşluğun, aydın ve altı sanatçı kimliği taşıması sayesinde kendisini, geçmişini, babasının yazgısını irdelemeye çalışır.

Çocuk yaşta kalbi delik olduğu için ölüme sürekli yakın hisseden Halil, köyelerine gelen bir Arkeoloji Profesörü Timur Esengil'le tanıştıktan sonra, çobanlığı bırakıp okumaya yönelmişti. Hasta olduğu için de kimse onun okumasına karşı çıkmamıştı. Yüreğine yerleşen ölüm korkusu sayesinde yazgısını yenmişti. Böylece içindeki yalancı ölüm korkusu Halil'i sürgüne yollarken aslında özgürleştirmişti.

Bu romanda, birçok yazar ve şairden kaynak belirtilerek yapılan alıntılar olduğunu belirtmiştik. Bu yapıtta bir de Ksenofon efsanesinden söz edilir, Ksenofon'un askerleri denize ulaşmayı başarınca “Talassa! Talassa!” diye bağırlarlar. Bu roman da Halil ve Leyla'nın ortak çocuklarının adı da denizdir. Deniz özgürlüktür, Halil'in ölüm korkusunu yenip özgürleşmesini romanda söylediği son sözler açıkça ortaya koymaktadır. “Talassa! Talassa!”

Kaynakça:

Tuna Kiremitçi, *Yolda Üç Kişi*, Doğan Kitap, 1. baskı, Nisan 2005

* Zonguldak Karaelmas Üniversitesi
Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi

tulayakkoyun@hotmail.com

ZEHRA ÇOBANLI'NIN MAVİ SERAMİKLERİ

Emel Mülayim ORAL*

Zehra Çobanlı, modern seramiğin ikinci kuşak sanatçılarından birisidir. Kendine özgü yarattığı seramik stilinde ustaca ilerlemeye devam etmektedir. Sanatçının, deneyim ve çalışmalarının göstergesi olan “mavi seramikleri” gittikçe yalına, tek renge yönelmesinin bir sonucudur. Bu, sanatçı tarafından bilinçli bir seçim olmakla birlikte, sanatçının çamuru, tekniği ve rengi ustaca yorumlarken malzemeye olan hâkimiyetini de göstermektedir. Çobanlı tamamen yerelden, evrensele giden bir yolda ilerlemektedir. Geleneksel seramiğimize modern yorumlarla gönderme yaparken yine çok bilinen geleneksel kap kültüründen yola çıkmaktadır. Kendine özgü, yüksek pişirim astar tekniğini ve seramik yüzeyde resimsel bir dekorlama tarzıyla sanatçı, yalın bir anlatım içinde seramiğini anlamlı kılmaya çalışıyor. Ayrıca ürettiği her formun sorgulamasına da sahip çıkan sanatçı bunu, minimal bir sanatla ifade etmektedir.

Yaşanmışlıklarını ve deneyimlerini eserlerine aktaran sanatçı, devamlı yenilenmekte ve yaratıcılığını teknik araştırmalarla da desteklemektedir. Doğu ve Batı sentezinin yoğrulduğu Avustralya’da, farklı ısılardaki astarlarla çalışma olanağı bulan sanatçı bunu, kendine özgü, teknik ve estetik arayışlarla eserlerine yansıtmıştır. Avustralya’da sanatçının eserleri, yaşadığı yerdeki gibi renkli, parlak, ve canlı bir resim izlenimindedir. Sanatçının iki yıla yakın Japonya’da bulunması, eserlerinde kendini yalınlığa ve tek renkliliğe bırakırken tekniğini de bir ifade aracı olarak kullanmasını da güçlendirmiştir.

Zehra Çobanlı, son dönem eserlerini topladığı *The Blue Art Zehra Çobanlı Ceramics* (Zehra Çobanlı’nın Mavi Seramikleri) adlı kitabında bu eserlerinin güçlü ifadesini, teknik ve estetik açıdan üst düzeye taşıdığını göstermiştir. Osmanlı çinilerinin vazgeçilmez rengi mavi, sanatçının son dönem eserlerinin can alıcı rengi konumuna girmiş. Yine ifade aracı olarak eserlerinde, Osmanlı’nın mavi renginin yanında desen olarak başta padişahların tuğralarını çıkış noktası olarak kullanmakla beraber bunlar yerini yüzeyde, zamanla kaligrafik yorum ve düzenlemelere bırakmıştır. Diğer tasarımlarında çoğunlukla yine “Osmanlı lalesi”, İznik çinilerinin vazgeçilmez “haliç deseni” ve “çintemani” tek başlarına Çobanlı’nın eserlerinde estetik yorumlamalarla yerini almıştır. Sanatçı bilinen geleneksel formlardan yola çıkarak form çeşitliliğini zengin tutmuştur. Bunlar arasında: tabaklar, kavanozlar, kutular, çanaklar, kapaklı kutular, çaydanlıklar, vazolar, kadehler, kuş figürleri, ve yer yer kırklı düzenlemelerin yer aldığı enstalasyon çalışmaları da izlenmektedir. Sanatçı teknik ve estetik biçimin birlikteliğine önem verdiğini eserlerinde hissettirerek, vurgulamak istediği temayı da bu vesileyle izleyiciye algılatmayı başarmıştır.

Yıllarca seramik malzemeyi oynayarak tekniğin tüm özelliklerine hakim olan sanatçı, farklı temaları aynı tekniğini koruyarak s rd rmuşt r. Mavi seramiklerinde, tasarladığı formların çamur, astar, sır ve yüzeysel ilişkisinin bütünlüğünü g z önünde bulunduran sanatçı, malzemeyi kontrolü altına alarak seramiğin s rprizlerini ortadan kaldırmış ve anlatımdaki ifadesini daha da güçlendirmiştir. Malzemedeki çeşitliliğini, mavi çamurun yanı sıra yer yer bazalt ve kırmızı çamur kullanarak da arttıran sanatçı, bu farklı çalışmalarıyla tekniğini zenginleştirmiştir. Aynı zamanda, kapalı mavi kutuların kulplarını gümüş ve değerli taşlarla bezemeyi de unutmamıştır. Sanatçı, kendi kültürümüzün izlerini sürerken gökyüzü ve okyanusların rengi mavinin derinliğini, denizlerin dalgasını, dünyanın sonsuzluğunu seramiklerinde başarıyla hissettirmiştir. Tıpkı kitabının başında belirttiği gibi seramiği oluşturan beş element de eserlerine bakar bakmaz kendini hissettiriyor. Toprak, hava, su, duygu, ateş gibi.

Ayrıca renk olarak kullandığı mavi ve siyahın yalınliğı yanında uyumu da ister istemez bir etkileycilik olarak ortaya çıkarmaktadır. Sanatçı anlatmak istediğini, yalın formlarla ve renklerle anlatarak biçim ve desenin  zdeleşmesini sağlıyor.

Kavramlara gönderme yapıyor fakat bunu geleneksel formlardan yola çıkarak birazda “pottery” yaparak sağlıyor. İletmek istediği mesajı, form ve biçimde imgelerle yapıyor ve bu da seramiğinin sanatsal değerini anlaşılır kılma bakımından önem arz ediyor.

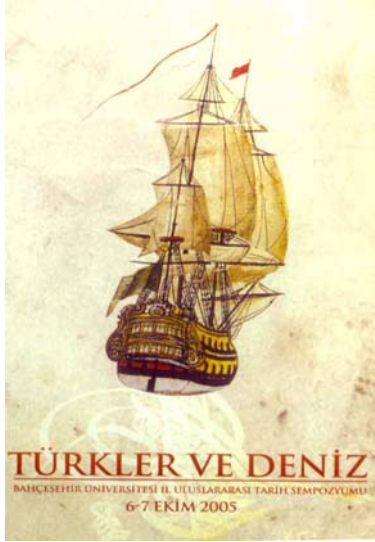
Halen Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fak. Seramik B l. Başkanlığını yürüten Prof. Zehra obanlı kültürel mirasımıza yakışan bir modern seramik sanat kitabı hazırlamış. Çobanlı İnaşat tarafından yayımlanan kitabın baskısı İngilizce yapılmış. Bu kitabın modern seramiğimizin dünyaca tanınması adına önemli bir çalışma olduğunu düşünüyorum. Ayrıca baskı kalitesi ve tüm eserlerin renkli, büyük boy olarak tek sayfaya basılması kitabın zenginliğini arttırmış. Sanatla ve tarihle ilgilenen kişilerin, kurumların bu kitabı edinmesi faydalı olacaktır. Özellikle, Osmanlı kültürünün, seramik sanatında nasıl bir ağdaş yorumlanmayla ifade bulduğu *The Blue Art Zehra Çobanlı Ceramics* kitabında estetik bir anlayış işiğında görülecektir. Modern seramik sanatımızın bu gibi sanatsal yayınlarla daha çok tanınacağı bir gerçektir. Çünkü bir ülkenin sanattaki ağdaş gelişim düzeyi, seramik sanatına verdiği önemle belli olmaktadır.

*Akdeniz Üniversitesi
GSF Seramik Bölümü  ğretim  yesi

seramikmulayim@yahoo.com

TÜRKLER VE DENİZ SEMPOZYUMU

Mustafa Pultar*

Bahçeşehir Üniversitesi'nin düzenlemekte olduğu tarih sempozyumlarının ikincisi 6-7 Ekim 2005 günlerinde üniversitenin Beşiktaş kampusundaki toplantı salonunda gerçekleştirildi. Sempozyumun konusu "Türkler ve Deniz" başlığı altında çok geniş bir alanı kapsıyordu. Toplantının yalnızca üniversitenin ve İtalyan Kültür Merkezi'nin desteğiyle yapılmış olduğu anlaşılıyordu. Öte yandan, ne tarih ve kültürümüzle ilgili akademi, TÜBİTAK, Tarih Kurumu gibi çeşitli akademik kuruluşların ne de denizcilik kültürümüzle ilgili müsteşarlık, Deniz Ticaret Odası, Deniz Kuvvetleri, Kültür Bakanlığı gibi mesleki kuruluşların desteğini görmüş olması bu gibi önemli etkinliklere gösterilen ilgisizliğin bir göstergesiydi.

Sempozyuma sunulan bildiriler tarihî araştırmalar konusunda yoğunlaşıyordu. İki gün boyunca sekiz oturumda yirmi beş bildirinin sunulması planlanmış olduğu halde bunlardan yalnız yirmi ikisi sunuldu. Sunulan bildirilerin başlıklarını ve sunucularını aşağıda kısaca belirtiyorum.

Bu yazıda, bildirilerin içeriklerinden söz etmek yerine tartışmaya yol açan birkaç konuya değinmek istiyorum. Bunlardan biri, denizcilik tarihimize ilgili sempozyumlarda, örneğin 2004 Eylülünde yapılan 1. Uluslararası Pirî Reis Sempozyumu'nda da tartışma yaratan şu konuydu: Osmanlı bir deniz gücü (*sea power*) müydü, değil miydi? Buna bağlı olarak da ortaya sık sık "denizci millet" var mıdır sorusu atılıyor. Millî duygularla yönlendirilen düşünceler ile tarihî gerçeklerin çelişmesi ile ortaya çıkan bu soruların ancak kavramları daha iyi tanımlayıp anlamları üzerinde anlaşmakla bir sonuca ulaştırılabileceğini düşünüyorum.

Sempozyum süresince çeşitli oturumlarda ortaya çıkan bir diğer konu ise denizcilik terimlerimizin kaynağı konusuydu. Sabancı Üniversitesi'nde Tosun Terzioğlu ile beraber verdikleri "Denizler, Gemiler, İnsanlar" başlıklı derste kullandıkları etimolojik bir sözlüğe (H. Kahane, R. Kahane ve A. Tietze. *The Lingua Franca in the Levant: Turkish Nautical Terms of Italian and Greek Origin*. Urbana, IL: University of Illinois, 1958.) fazla güvenden kaynaklandığını sandığım düşünceyle Halil Berktaş'ın, Türkçe denizcilik terimlerinin yüzde yetmiş beş İtalyanca, yüzde yirmi Rumca/Yunanca olduğunu öne

sürmesi haklı itirazlara yol açtı. Bu konunun da, etimolojik olsun ya da olmasın, ciddi bir denizcilik sözlüğümüzün olmaması ve yabancı kaynakları bir ölçüde kullanmaya zorunlu olmamızdan doğduğunu sanıyorum.

Bazı konuların sürekli tartışılıp da kesin bir sonuca bağlanmaması galiba bizim akademik dünyamızın özelliklerinden biri. Deniz tarihimize bunlardan birini Ertuğrul firkateyninin 1890 Eylülünde (kesin günü bile tartışmalı) Japonya seferinden dönerken kayalara çarparak batması ve bunun neden meydana geldiği konusu oluşturuyor. Bu neden konusu sempozyumda yine ortaya çıktı. Halbuki Süleyman Nutkî “*Meşrutiyet’in ilânını müteakip Ertuğrul Faciası*” adıyla yazdığı ... esere ‘faili saklanmış bir cinayet’ demişti ...”. (Bal, N. *Süleyman Nutki Bey’in Hatıraları*. İstanbul: Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, 2003. 111)

İlginç bildirilerden biri Tersane-i Amire’nin daha önce düşünüldüğü gibi Taşkızak’ta değil de Camialtı’nda kurulmuş olduğunu çeşitli kaynaklardaki çizim ve fotoğraflardan hareketle gösteren bildiri idi. Dinleyicilerden birinin, tarihî araştırmaların yalnız belgelerle değil bu bildiride de görüldüğü gibi başka kaynaklarla da yapılabileceğini söylemesi “herhalde tarih araştırmalarının nasıl yapılacağını sizden öğrenmek zorunda değiliz” türünden açıklamalara yol açtı.

Sempozyumun en belirgin özelliğinin kendi kısıtlı belgelerimiz üzerinde değil de yabancı kurumlardaki belgeler üzerinden yapılan çalışmaların çokluğu idi. Araştırmacılarımızın bu yöndeki çabaları hiç şüphesiz övgüye değer. Bu çalışmaların birinde belgelenen “olumsuz” görüşlerin bir dinleyici tarafından sanki sunucusunun görüşüymüş gibi yorumlanması da sempozyumun tebessümlere yol açan bir noktasıydı.

Bildirilerin Başlıkları ve Sunucuları

Osmanlılarda Deniz Sınırı ve Karasuları Kavramı - İdris Bostan

Osmanlılar ve Deniz: Hint Okyanusu’na Yeniden Bakış - Salih Özbaran

XV - XVI. Yüzyıllarda Seferihisar Sığacık ve Korsanlık - Zeki Arıkan

Bir Metafor Olarak Deniz - Silvio Marchetti

Türkler ve Deniz: Yakınçağ İlk Yarı Döneminde İtalya Yarımadası’ndan bir Perspektif - Giovanni Ricci

Justinian: Portekizlilere Karşı Osmanlı Donanmasına Yardım Eden Venedikli Bir Mühendis - Alain Serviente

Teğmen Garcia Fernández de la Plaza’ya Verilen Kraliyet İmtiyazı: Oruç Barbaros’un Ölümü ile İlgili Resmi Bir İspanyol Belgesi - Paulino Toledo

Kanuni Sultan Süleyman'ın Son Yılları ve İspanya ve İtalya Arasında Gidip Gelen Türklerle İlgili Haberler – Emilio Zola

İspanya'da Türklerle Yapılan Deniz Savaşları Hakkında Haber Ağının Kontrolü: Barrantes Maldonado'nun Eseri – Ana Carabias

İspanyol Metinlerinde İmparatorluğun Deniz Başkenti Olarak İstanbul – Pablo Mart n Asuearo

Türklerin Denizcilik Tarihinin Evrensel, Komparatif ve Teorik  er evesleri – Halil Berktaay Denizler, Gemiler, İnsanlar – Tosun Terzioğlu ve Halil Berktaay

Şiir ve Deniz – Mehmet  elik

Halikarnas Balıkçısı'nın  yk lerinde Deniz – Zeki Taştan

İstanbul'da Deniz Ulaşımı: İŐletmeler, Gemiler, Gemiciler, Yollar, Yolcular: 1850-1950 – Murat Koraltürk

Osmanlı Minyat rlerinde Liman Kentleri – Nihat Kundak

Osmanlı Sahil Saray Kullanımında Tersane Sarayı  rneklemesi – Burcu Alarslan

Bahriye Divanhanesi ve Tersanenin KuruluŐ Yeri Hususunda Yeni Bulgular – Rasim  nl  Ertuğrul Gemisinin Japonya Ziyareti – Selçuk Esenbel

Akdeniz'de Korsanlık ve Osmanlı Devleti Hukuku – Bülent Arı

İspanyol Belgeleri ışığında Barbaros'un 1534 Seferi –  zlem Kumrular

Kontrolü Kaybetmek: 18. Yüzyılın İkinci Yarısında Doğu Akdeniz'de Osmanlı Varlığı – Edhem Eldem

Sunucuların kurumları ve adresleri hakkında daha ayrıntılı bilgi, sempozyumun düzenleyicilerinden  zlem Kumrular'dan elde edilebilir. okumrular@bahcesehir.edu.tr

*Kültür Araştırmaları Derneği Yönetim Kurulu  yesi

ULUSLARARASI BEKTAŞİLİK VE ALEVİLİK SEMPOZYUMU'NUN ARDINDAN

A. Yılmaz Soyger*

Uluslararası Bektaşilik ve Alevilik Sempozyumu 28-30 Eylül 2005 tarihlerinde Isparta'da yapıldı. Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından düzenlenen ve TÜBİTAK'ın desteklediği sempozyumda Bektaşilik ve Alevilikle ilişkili iki farklı kategorinin varlığı gözlemlenmektedir. Bunlardan birincisi, Bektaşilik ve Alevilik denilen alanda çalışmalar yapmakta olan bilim adamlarıdır. Özellikle konunun duayenleri sayılan Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak ve Prof. Dr. Ethem Ruhi Fırlalı'nın açılış niteliğindeki konuşmaları sempozyuma renk katmıştır. İkinci olarak, Bektaşi ve Alevi inanç önderleri sempozyuma ya bildiri sunarak, ya da müzakereci olarak katılmışlardır. Bunlar arasında Çelebi Bektaşilerinin inanç önderi Veliyettin Ulusoy, Babagan Bektaşilerinin inanç önderlerinden Ali Sümer, Cem Vakfı kurucularından Doğan Bermek ile Anadolu'nun çeşitli yerlerinden çok sayıda dede ve baba sempozyumda yer almışlardır. Ayrıca, Arnavutluk Bektaşiliği önderi Hacı Dede Reşat Bardi'yi temsilen Edmon Brahimi Baba ve Makedonya Bektaşiliğini temsilen Tahir Emine Baba birer değerlendirme konuşması yapmışlardır. Amerikan Bektaşiliğini temsilen Hüseyin Abiva, Emin Leliç ve Muhammed El-Ahari konuyla ilgili bildirimlerini sunmuşlardır.

Sempozyum boyunca Bektaşi-Alevi Tarihi, Bektaşiliğin yapısı ve inanç değerleri, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Bektaşi-Alevi inançlı vatandaşların ilişkileri, Sünni-Alevi ilişkileri, Anadolu'da, Balkanlarda ve Amerika'da Bektaşilik sempozyumda konu olarak ele alınmıştır.

Kapanış oturumunda Prof. Dr. A. Yaşar Ocak, Prof. Dr. Hasan Onat, Prof. Dr. Mustafa Kara, Veliyettin Ulusoy, Dursun Gümüşoğlu, Doç. Dr. Özgür Savaşçı ve Prof. Dr. Saffet Sarıkaya konuşmuşlardır.

Birinci Uluslararası Bektaşilik ve Alevilik Sempozyumu bir ilahiyat fakültesi tarafından düzenlenen ilk uluslararası Bektaşilik-Alevilik sempozyumudur. Aynı zamanda, Bektaşilik ve Aleviliğin inanç temelinde en geniş ölçüde temsil edildiği bir platform olmuştur. Sempozyumda sunulan bildirimler yazılı olarak ileride yayımlanacak, yazıya geçirilerek kitap haline getirilecek ve kamuoyuna sunulacaktır.

*Süleyman Demirel Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi
aysoyger@yahoo.com

EURO-TÜRKLER: TÜRKİYE İLE AVRUPA BİRLİĞİ ARASINDA KÖPRÜ MÜ ENGEL Mİ?

Tutku Vardağlı *

“Euro-Türkler: Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Köprü mü Engel mi?” projesi, Almanya ve Fransa’da alan araştırması, derinlemesine görüşmeler ve anket uygulamalarına dayanan niteliksel ve niceliksel bir araştırmadır. Bu araştırma Euro-Türklerin siyasal kültürünü tanımlamakta ve aynı zamanda Almanya’ya ve Fransa’ya göç eden Euro-Türklerin içinde yaşadıkları topluma katılım ve entegrasyon modellerinin bir karşılaştırmasını sunmaktadır. Bu çerçevede, Almanya ve Fransa’daki Euro-Türklerin siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan Almanya/Fransa ve Türkiye’ye bakışlarını, AB ve Avrupalılık konusundaki yaklaşımlarını sergileyen demografik bir harita oluşturulmuştur. Genel anlamda bu çalışma, Euro-Türkler hakkındaki genel geçer yargılara ve önyargılara ilişkin bir karşı duruş sergilemektedir. Bu amaca yönelik olarak, Almanya ve Fransa’daki entelektüeller, politikacılar, sanatçılar ve sivil toplum kuruluşları liderleriyle 60 adet derinlemesine görüşme, 20 adet odak grup görüşmesi yapılmış, Almanya’da 1065, Fransa’da 600 kişilik anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Araştırma raporu, İngilizce, Türkçe, Almanca ve Fransızca olmak üzere dört dilde yayınlanmıştır.

İstanbul Bilgi Üniversitesi Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Ayhan Kaya ve Sosyoloji Bölümü öğretim üyelerinden Ferhat Kentel’in yürüttükleri “Euro-Türkler: Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Köprü mü Engel mi?” başlıklı araştırma projesinin raporu İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları tarafından kitap olarak yayımlanmıştır. İBÜ Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi’nin web sitesinden de bu yayına İngilizce ve Türkçe olarak ulaşabilirsiniz (<http://goc.bilgi.edu.tr>). Araştırmanın içerdiği niteliksel ve sayısal veriler “Bilgiyi Paylaşalım” ilkesi çerçevesinde araştırmacıların ve ilgili çevrelerin hizmetine sunulmuştur.

Selam ve Saygılarımızla,

*İstanbul Bilgi Üniversitesi
Göç Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi
İdari Asistan
E-mail:migcentre@CMR.bilgi.edu.tr
<http://goc.bilgi.edu.tr>

HABERLER...

Stefanos Yerasimos, Seçkin Bir Toplantı ile Anıldı

17 Ekim'de Osmanlı Bankası Müzesi'nde Prof. Dr. Edhem Eldem'in yönettiği bir anma toplantısı gerçekleşti. Eldem'in de belirttiği gibi, her ne kadar Yerasimos'u ve çalışmalarını anmak ve aktarmak için konferanslar gerekse de, bu mütevazı anma toplantısı, seçkinliği ve farklı disiplinleri bir araya getiren katılımı ile dikkat çekiyordu.

Toplantının açılış konuşmasını, Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Pierre Chuvin yaptı. Chuvin, Yerasimos'u çok dil bilen, çok seyahat eden biri olarak anlattı. Onun yaklaşımını "geçmiş her zaman bugünün ışığında yeniden yorumlamak" olarak tanımladı. Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü'nü canlı bir tartışma ortamı olarak düşündüğünü ve enstitüye 700 kitap bağışladığından bahsetti. Yerasimos'da iki şahsiyetin ve farklı disiplinlerin birleştiğinden söz etti.

Sonrasında, Paris CNRS'den Prof. Dr. Pierre Pinon, Yerasimos ile yaptığı çalışmaları anlattı; onun bilimsel araştırmalarla sınırlı olmayan keşif merakından bahsetti; geniş kültürünü, açık görüşlülüğünü, tarafsızlığını ve zekasını vurguladı. Yine CNRS'den Prof. Dr. Nicolas Vatin, Yerasimos ile beraber yaptıkları "İstanbul mezarlıkları" konulu kapsamlı çalışmayı aktardı. Yerasimos'u titiz ve sabırlı bir araştırmacı olarak niteledi; geniş ilgi alanından ve detaylı araştırmalarından söz etti. Yerasimos'un Türk, Rum ve Fransız kültürleri arasında görünmeyen bağları gördüğünü anlattı.

Sonrasında Stefanos Yerasimos'un tezlerine danışmanlık yaptığı iki öğrencisi, Yrd. Doç. Dr. Derin Öncel ve Yrd. Doç. Dr. Cana Bilsel söz aldılar. Derin Öncel, Yerasimos'un yarım kalan "16. yüzyıl İstanbul'u kent dokusu ve konutları" üzerine olan çalışmasını araştırmacılar tarafından devam ettirilmesi umudunu belirterek anlattı. Yerasimos, Vakıfnamelerdeki metinler yoluyla 2821 binanın mimari özelliği üzerine çalışmıştı.

Cana Bilsel, sonrasında, İpek Akpınar ve Stefanos Yerasimos ile birlikte yürüttükleri Henri Prost araştırmalarının çerçevesini çizdi. Sonrasında, Yerasimos'un kent tarihi üzerine olan araştırmalarını vurgulayarak, Yerasimos'un kent tezlerinden bahsetti. Bilsel'in aktardığına göre, bu tezlerin ana başlıkları şunlar: İslam hukuku ve Roma hukuku arasındaki

farklardan doğan “İslam kenti” kavramı, Bizans ve Osmanlı arasındaki süreklilik ya da süreksizlik ve Osmanlı kentlerinin batılılaşması.

Bu konuşmalar sonrasında, Yerasimos’un destek verdiği ve Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü çatısı altında himaye ettiği ve dönem müzikleri üzerinde çalışan Fikret Karakaya yönetimindeki Bezmârâ Topluluğu bir dinleti gerçekleştirdi. Tüm bu çeşitlilik Yerasimos’un zenginliğini yansıtır nitelikteydi.

Londra Ekonomi Üniversitesi'nde Türkiye Çalışmaları Kürsüsü açıldı

Londra Ekonomi Üniversitesi (London School of Economics) Avrupa Çalışmaları Enstitüsü bünyesindeki Türkiye Çalışmaları Kürsüsü'nün açılışı 27 Ekim 2005 günü Başbakan Recep Tayip Erdoğan ve Merkez Bankası Başkanı Süreyya Serdengeçti tarafından yapıldı.

Siyasi, ekonomik ve güncel konular üzerinde çalışmalar yürütecek olan kürsü Avrupa'da Yunanistan ve Türkiye'deki sosyal bilimler konularıyla ilgili araştırmalar yapacak ilk kurum olma özelliğine sahip.

Osmanlı Mimarisinin Üstadı Godfrey Goodwin Anıldı

18 Ağustos 2005 günü Londra'da hayatını kaybeden Osmanlı sanat ve mimarisinin dünya çapındaki en ünlü uzmanlarından Godfrey Goodwin 24 Ekim 2005 günü Boğaziçi Üniversitesi'nde düzenlenen bir törenle anıldı. Özellikle Mimar Sinan eserlerine hayranlığı ile bilinen ve kendisini üne kavuşturan en önemli eseri *Osmanlı Mimarlık Tarihi*'ni 1971'de yazan Goodwin, 1957- 58 yılları arasında İngiliz Erkek Lisesi'nde, 1958-68 yılları arasında da bugünkü Boğaziçi Üniversitesi olan Robert Kolej Yüksek Kısımı'nda sanat tarihi dersleri vermişti. Bozulan sağlık durumuna rağmen çok yakın zamana dek her yaz Boğaziçi Üniversitesi'nde sanat ve mimari değerlendirme dersleri veren Goodwin'in

Osmanlı'ya duyduğu ilgi sadece mimari ile sınırlı kalmamış, yeniçerilerin hayatı ve kadınların yaşamı gibi sosyal konulara da eğilmiştir. 84 yaşında ölen Godfrey Goodwin'in *Yeniçeriler, İspanya'da İslam, Sinan: Osmanlı Mimarisi ve Bugünkü Değerleri, Osmanlı Türkiyesi: İslam Mimarisi, Topkapı Sarayı'nda Yaşam, Osmanlı Kadınlarının Özel Dünyası, Yaşamın Dönemleri: Osmanlı Mimarisi'ni Keşfetmek* gibi eserleri vardı.

İngiliz profesör Godfrey Goodwin, 8 Ağustos 2005 günü Milliyet gazetesinin "Entelektüel Bakış" sayfasında şunları söylüyordu: "1952'de, hakkında çok şey okuduğum İstanbul'a, cebimde sadece 25 sterlinle geldim. Ve o parayla bir ay geçirdim. İstanbul, beklediğim gibi, muhteşem bir şehirdi. Ama gerçek Türkiye'yi köylerde keşfettim. Hayat çetindi. Koşullar insanların yüzlerine de yansiyordu. Ne var ki tek kelime Türkçe konuşmadan, onları ziyarete geldiğimi anlattığımda, bütün o asık suratlar gülüyordu. Evlerini, hayvanlarını, hasatlarını gösteriyor, kalplerini açıyorlardı. Türkleri tanımaya böyle başladım. Böylece Türkiye'de hiç kurumayan bir kök saldım... Türk öğrencilerimin çoğu iyi öğrencilerdi. Bu husus hiç değişmedi. Ama zaman içinde onların kendi kültürlerine karşı tavırlarının değiştiğine tanık oldum. Bu tavrın değişmesinde küçük bir katkımda olsa, ne mutlu... Batılı fikirler elbette çok önemli. Ama bunlar kendi temelleri üzerinde duran bir ülkenin değerlerinden üstün değildir..."

Almanya'da Osmanlı sergisi

Hayatının bir dönemini İstanbul'da geçiren 16. yüzyıl Alman ressamı Melchior Lorck'un Osmanlı İmparatorluğu ile ilgili kitabı ve resimleri, Almanya'nın Flensburg kentinde sergilendi.

Resimlerinin tamamında Melchior Lorck aus Flensburg'un kısaltılmış şekli olan "MLF" imzasını kullanan sanatçının sergisi Flensburg Müze Müdürü Ulrich Schulte-Wülwer tarafından açıldı. Osmanlı ordu kıyafetleri ile padişah ve vezirlerin resimlerinin yer aldığı sergide ayrıca, dünyada sadece üç tane olan orijinal kitaplarından *1001 Gece Masalları* da yer aldı.

Danimarka Kralı III. Christian'ın 1550-1554 yılları arasında Kanuni Sultan Süleyman hükümdarlığındaki Osmanlı'yı araştırması için İstanbul'a gönderdiği Lorck, kaldığı 4,5 yıl boyunca İstanbul ve Anadolu'nun çeşitli şehirlerinin resimlerini yapmıştı. Sanatçının tabloları arasında en bilineni olan on bir metre uzunluğundaki İstanbul manzarası Hollanda'nın Leiden Üniversitesi'nde bulunuyor.

Birinci Uluslararası Asya Felsefe Derneği Sempozyumu Fatih Üniversitesi'nde gerçekleşti

Fatih Üniversitesi'nin, Güney Kore'deki Dae Dong Felsefeciler Derneği ve Japonya'daki Kobe Üniversitesi işbirliği ile düzenlediği Birinci Uluslararası Asya Felsefe Derneği Sempozyumu 29 Eylül-2 Ekim 2005 tarihlerinde yapıldı. Daha önceden planlandığı gibi sempozyumda, Asya kıtasındaki "mahalli küreselleşme (glocalism)" ve insan bilimleri, değerler ve medeniyetler konularında yoğunlaşıldı. Sempozyumun ikincisininin 26-29 Ekim 2006 tarihlerinde Güney Kore'deki Pusan Milli Üniversitesi'nde yapılması kararlaştırıldı

Emine Onaran İncirlioğlu'nun başarısı...

Derneğimizin üyelerinden, Bilkent Üniversitesi, Peyzaj Mimarisi ve Kentsel Tasarım Bölümü öğretim üyesi Emine Onaran İncirlioğlu, yedinci yıl ücretli izinli olarak bir yıllığına Amerika Birleşik Devletleri'nin Austin kentindeki University of Texas'ta çalışmalarını sürdürüyor. Roman Arşivleri ve Dokümantasyon Merkezi'nde (RADO),merkezin direktörü Ian Hancockile birlikte Çingene/Roman göçleri konusunda araştırmalarını sürdüren İncirlioğlu'na başarılar diliyoruz.

İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Danışma Kurulu Başkanı Egemen Bağış

Egemen Bağış İstanbul'u anlatacak

2000 yılında oluşturulan ve 2010 yılında İstanbul'un Avrupa Birliği tarafından Avrupa Kültür Başkenti ilan edilmesi için çalışmalarını sürdüren Kültür Başkenti Girişim Grubu Danışma Kurulu Başkanlığı görevine Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) İstanbul Milletvekili Egemen Bağış getirildi. İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Projesi Yürütme Kurulu Başkanı Nuri Çolakoğlu konuyla ilgili olarak, "Ülkemizin yurtdışındaki tanıtım çalışmalarında önemli görevler üstlenen Egemen Bağış'ın katılımıyla proje önemli bir ivme kazanacaktır" dedi.

Suriye, Osmanlı'yı Türkiye'ye danışıp yazacak

Suriye, tarih kitaplarındaki Osmanlı dönemiyle ilgili bilgileri yeniden yazılmak üzere gözden geçirecek. Merkezi İstanbul'da bulunan İslâm, Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA) ile Suriye'nin kuracağı ortak komisyon, tarih kitapları üzerinde bir çalışma yapacak. Proje, geçtiğimiz hafta Şam'da yapılan "Osmanlı Belgelerinde Bilâd-i Şam" isimli uluslararası kongrede ortaya atıldı.

IRCICA ile Devlet Başkanı Beşar Esad'ın himayesindeki kongrede Suriye Kültür Bakanı Mahmut Es-Seyyid, "Tarihimizi yeniden yazmamız gerekir" dedi. Devlet televizyonunda canlı yayınlanan programda spiker, "Sultan Abdülhamid, Filistin toprağını Yahudilere satmadı" diyerek Osmanlı'ya övgüler yağdırdı.

Dört asır Osmanlı idaresinde kalan ve bugün Ortadoğu olarak adlandırılan coğrafyanın ismi Bilâd-i Şam (Sam beldeleri, memleketleri) idi. Bilâd-i Şam'da Filistin, Ürdün, Kudüs, Lübnan ve Suriye memleketleri yer alıyordu. Şam'da ilk defa yapılan kongrede Türk ve Arap halklarının 400 yıllık müşterek tarihinin olumsuzlukları yerine olumlu yönlerinin öne çıkarılması gündeme geldi. Suriye devlet televizyonunun canlı yayınladığı kongre açılışına Suriye'nin eğitim, yüksek öğrenim, kültür ve devlet bakanı olmak üzere dört bakanı katıldı. Kültür Bakanı Es-Seyyid açılışta Cumhurbaşkanı Esad adına bir konuşma yaptı. Kongrenin yapıldığı Şam Oteli'nde, Başbakanlık Devlet Arşivleri, Osmanlı döneminde tutulan 400 yıllık Suriye tarihiyle ilgili yazılı evrak örneklerinden oluşan bir sergi açtı.

IRCICA yayınları arasındaki Prof. Dr. Halil Sahillioğlu'nun, Osmanlı arşivine dayanarak kaleme aldığı *Şam Şehrinin 17. Asırda Sosyal ve Ekonomik Yapısı* adlı kitabı ile *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti* isimli kitap büyük ilgi gördü. Kongre sonunda Osmanlı belgelerine dayanarak vakıflar, eğitim konularında Suriyeli bilim adamları ve IRCICA'nın görevlendireceği uzmanların atölye çalışması yapması benimsendi.

Dünyadan elli, Türkiye'den on bilim adamının tebliğ sunduğu kongrede Osmanlı dönemindeki Bilâd-i Şam'daki toprak, eğitim, imar, şehircilik, mali yapı, Şam ve Halep medreseleri hakkındaki araştırmalar Suriye kamuoyuyla paylaşıldı. İslam Konferansı Örgütü'ne (İKÖ) bağlı IRCICA Genel Direktörü Halit Eren, "Türk bilim adamları ve Suriyeli tarihçilerle birlikte okul kitaplarındaki, müfredattaki tarih konularının yeniden yazılması için çalışma başlatacağız" dedi. Halit Eren, ilk defa yapılan kongrenin Suriye ve Türkiye'yi birbirine yakınlaştıracak şekilde verimli geçtiğini söyledi. Halit Eren'in verdiği bilgiye göre 2004 yılında Türkiye'yi ziyaret eden Beşar Esad, İstanbul'da IRCICA merkezini de gezdi. Merkeze tarihi Şam Kapısı'nı hediye eden Esad'a, İKÖ Genel Sekreteri

Ekmeleddin İhsanoğlu Şam'da Osmanlı dönemiyle ilgili bir toplantı yapmayı teklif etti. Beşar Esad bu teklife olumlu cevap verdi. Eren, "Sayın Esad'ın hediye ettiği Şam Kapısı ilk defa yapılan kongrenin de kapısını açtı" dedi. Halit Eren ve Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu, Suriye Başbakanı Naci El Utri'yi de ziyaret ettiler.

"Fergana ve Şinyiang'taki Mezarlar" başlıklı sempozyum Tokyo'da yapılacak

"Fergana ve Şinyiang'taki Mezarlar" başlıklı sempozyum 26-27 Kasım 2005 tarihlerinde Tokyo'da yapılacak. Toyota ve Nara Uluslararası Vakıfları tarafından desteklenen Orta Asya'daki Kutsal İslami Mekanları Araştırma Projesi'nin düzenlediği sempozyumda çeşitli ülkelerden gelen on iki konuşmacı söz alacak.

Yeraltındaki İstanbul, History Channel'da Ekrana Gelecek

Tarihi belgesellerin yayınlandığı *The History Channel*'da, İstanbul'un yeraltı gizemi üzerine bir belgesel hazırlanıyor. Emre Şahin'in yönetmenliğinde Türkiye'ye gelen ekip, ekim ayı süresince belgeselin çekimlerini gerçekleştirdi. 3 milyon dolarlık bütçeyle hazırlanan belgesel sayesinde İstanbul'un yeraltındaki tarihi zenginliği History Channel ekranlarından milyonlarca kişiye ulaşacak.

Türkolog Kathleen Griffin-Burrill hayatını kaybetti

New York'taki Columbia Üniversitesi'nin emekli Türkolog'larından Kathleen Griffin-Burrill 18 Eylül 2005 günü Seattle kentinde hayatını kaybetti. 1924 yılında İngiltere'nin Canterbury kentinde doğan Griffin-Burrill, beş yılı Türkiye'de olmak üzere sekiz yıl İngiliz Kültür Ofisi'nde (British Council) görev aldı. 1955'te Claude W. Burrill ile evlenerek New York'a yerleşti ve Columbia Üniversitesi'nde doktorasını tamamladı. 1957'den emekliye ayrıldığı 1999 yılına kadar Osmanlı ve Türk edebiyatı ve halkbilimi üzerine çok sayıda makale ve kitap yazdı. Columbia Üniversitesi'nde İslam uygarlığı, Türkçe ve Osmanlıca dersleri verdi. 1985-1990 yılları arasında Orta Doğu Dilleri, Kültürleri ve Uygarlıkları Kürsüsü'nün başkanlığını yürüttü. Çok sayıda sivil toplum örgütünde yönetim ve danışma kurulu üyeliklerinde bulundu.

7.Uluslararası Kukla ve Gölge Oyunları Festivali yapıldı

7.Uluslararası Kukla ve Gölge Oyunları Festivali 10-15 Ekim 2005 tarihleri arasında İzmir’de gerçekleşti. Festival, Başbakanlık Tanıtma Fonu’nun katkılarıyla, Milletlerarası Kukla ve Gölge Oyunu Birliği (UNIMA) Türkiye Milli Merkezi Derneği, İzmir Büyükşehir, Bornova ve Karşıyaka Belediye Başkanlıklarının işbirliği ile düzenlendi.

Geleneksel Türk tiyatrosunu yurtiçi ve yurtdışında tanıtmak, başka ülkelerin kukla ve gölge sanatlarını ülkemizde tanıtmak, sanatçılar arasındaki işbirliği ve dostluğu geliştirmek, bu sanatlar yoluyla dünya barışına katkıda bulunmak amacıyla gerçekleştirilen festivale Azerbaycan’dan Qax Devleti Kukla Tiyatrosu, İsrail’den Odelia Shtern, İtalya’dan Albert Bagno, Kazakistan’dan Eyalet Kukla Tiyatrosu, Özbekistan’dan Cumhuriyet Kukla Tiyatrosu, Romanya’dan Gong Sibiu, Gençlik ve Çocuk Tiyatrosu, Türkiye’den Orhan Kurt Karagöz-Kukla tiyatrosu, Mutlu Gölge Tiyatrosu, Dededen Toruna Karagöz – İbiş Tiyatrosu, Cengiz Özek Kukla Tiyatrosu, Ankara Sanatevi, Tiyatro Pembe Kurbağa katıldı.

Gösteriler; Fuar Gençlik Tiyatro Salonu, Bornova Uğur Mumcu Kültür Merkezi, Karşıyaka Ziya Gökalp Kültür Merkezi, Narlıdere Atatürk Kültür Merkezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Suat Taşer Tiyatro Salonu ve açık alanlarda gerçekleşti.

Osmanlı Saray Kıyafetleri Amerika Birleşik Devletleri’nde

Osmanlı Saray Kıyafetleri, 29 Ekim 2005-22 Ocak 2006 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri’ndeki Smithsonian Enstitüsü bünyesindeki Sackler ve Freer galerilerinde sergileniyor. “Stil ve Statü: Osmanlı Hanedan Giysileri” adlı sergide, St. Petersburg ve

Hermitage gibi sayılı müzelerden seçilen eserlerle birlikte, Topkapı Sarayı ve Konya Müzesi'ne ait imparatorluk kaftanlarıyla ilgili dokümanlar ve aksesuarlar da yer alıyor.

Vakıf Eserleri Dijital Ortamda

Vakıflar Genel Müdürlüğü, Osmanlı döneminden günümüze kalan yaklaşık 12 milyon vakıf eserinin envanterini çıkararak, tamamını Şubat ayında bilgisayar ortamına yüklemiş olacak. Vakıflar Genel Müdürü Yusuf Beyazıt, günümüze kadar ulaşan vakfiye defterleri, ferman ve berat gibi vakıf eserlerinin tasnifi ve mikrofilm çekimlerinin tamamlandığını, cami ve mescitlerde bulunan, yazma veya basma Kur'an-ı Kerim, cüz ve kitap, Sakal-ı Şerif, Kâbe örtüsü gibi 10 bini aşkın teberrukat eşyasının sayımının bitirildiğini söyledi.

BİLDİRİ ÇAĞRILARI...

“Düşünce ve Sanatta Mevlânâ” başlıklı uluslararası sempozyum

Gelibolu,Çanakkale
25-28 Mayıs 2006

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından, yaklaşan “2007 Uluslararası Mevlânâ Yılı”na hazırlık amacıyla “Düşünce ve Sanatta Mevlânâ” konulu uluslararası bir sempozyum düzenlenecektir. 25-28 Mayıs 2006 tarihleri arasında Gelibolu’da düzenlenmesi düşünülen sempozyum, Mevlânâ düşüncesinin dünden bugüne, Türk ve Batı dünyasındaki yansımalarıyla, ilahiyat, tarih, edebiyat, mimari, musiki ve sanat gibi alanlarda kaydettiği gelişmeleri tespit etmeyi amaçlamaktadır. Sempozyuma bildiri özeti göndermek için son tarih 30 Kasım 2005 olarak belirlenmiştir. Ayrıntılı bilgi için:

E-posta : mevlana@comu.edu.tr
<http://ilahiyat.comu.edu.tr>

Biyografi ve Halk Kültürü Kongresi

Halk Kültürü ve Amerikan Kültür Dernekleri
Atlanta-Georgia, Amerika Birleşik Devletleri
12-16 Nisan 2006

Biyografi ve Halk Kültürü Kongresi’ne katılmak için, halk kültürü ve biyografi konularını farklı bilim dallarının bakış açılarıyla inceleyen bildirilerinizin bir sayfalık özetlerini, kısa özgeçmişinizle beraber 30 Kasım 2005 tarihine kadar aşağıdaki adrese iletebilirsiniz:

E-posta: cmccutcheon@uscupstate.edu

“Vefa Sempti: Dn, Bugünü, Yarını” başlıklı ulusal sempozyum

Bilim ve Sanat Vakfı

İstanbul

Kasım 2006

Tarihi İstanbul yarımadasının önemli bir parçası olan Vefa semti, Bilim ve Sanat Vakfı Türkiye Araştırmaları Merkezi; hem Vefa semtinin önemine, hem de varolan sorunlarına dikkat çekmek ve semtin geleceği ile ilgili önerilerde bulunmak üzere ulusal bir sempozyum düzenleyecektir. 2006 yılının Kasım ayında düzenlenmesi planlanan ve Vefa semtinin fiziki ve sosyal dokusunun tespitine yönelik olarak gerçekleştirilen bir saha araştırmasının sonuçlarının da sunulacağı bu sempozyumda; Vefa semtinin tarihi, bugünü ve geleceği ile ilgili oturumlar planlanmaktadır. Siyasi, iktisadi, sosyo-kültürel ve mimari konular başta olmak üzere, Vefa semti ile ilgili her türlü konuya ilişkin bildirilere açık olan sempozyuma konuşmacı olarak katılmak için, bildiri başlığı ve 250 kelimeyi aşmayan zetlerinizle beraber 16 Aralık 2005 tarihine kadar başvurabilirsiniz. Sempozyum hakkında ayrıntılı bilgi için:

N. Bilge ÖZEL

Türkiye Araştırmaları Merkezi

E-posta: tam@bisav.org

<http://www.bisav.org.tr/page.php?cid=7>

14. Yazarlık, Okuma ve Basım Tarihi Topluluğu Sempozyumu

Hollanda Milli Kütüphanesi,

Lahey ve Leiden, Hollanda

14–15 Temmuz 2006

Hollanda Milli Kütüphanesi'nin Leiden, Utrecht, Nijmegen ve Amsterdam niversiteleri ile ortaklaşa düzenleyeceği 14. Yazarlık, Okuma ve Basım Tarihi Topluluğu Sempozyumu'nda sunmak istediğiniz bildirimelerinizin özetlerini, 30 Kasım 2005 tarihine kadar aşağıdaki internet sitesinde yer alan formu kullanarak veya e-posta göndererek iletebilirsiniz.

E-posta: sharp2006@kb.nl

<http://www.kb.nl/hkc/congressen/sharp2006/callforpapers/guidelines-en.html>

“11 Eylül’den Sonra Amerikan Çokkültürlülüğü: Atlantik Aşırı Perspektifler” başlıklı sempozyum

Middelburg, Hollanda
7-9 Haziran 2006

Hollanda Amerika Araştırmaları Derneği (Netherlands American Studies Association-NASA) tarafından düzenlenen sempozyum, 11 Eylül saldırılarının ardından ortaya çıkan çokkültürlülük konusunu tartışmaya açıyor. Bildirileri, Amerika Araştırmaları’na Avrupa Katkıları yayın dizisi kapsamında yayımlanacak olan sempozyumda bildiri sunmak için son tarih 8 Aralık 2005 olarak belirlenmiş. Başvuru ve ayrıntılı bilgi için:

Jaap Verheul
E-posta: jaap.verheul@let.uu.nl

Derek Rubin
E-posta: derek.rubin@let.uu.nl

“Orta Asya’nın Geçmişi, Bugünü ve Geleceği” başlıklı sempozyum

Tahran, İran
Şubat 2006

İnsani Bilimler Araştırma-Geliştirme Enstitüsü (Institute for Research and Development in Humanities), Rusya, Orta Asya ve Kafkaslar Araştırma Merkezi Center for Research on Russia, Central Asia and Caucasus-IRAS) ve Tahran Üniversitesi Orta Avrasya Yüksek Lisans Programı tarafından düzenlenen “Orta Asya’nın Geçmişi, Bugünü ve Geleceği” başlıklı sempozyum hakkında ayrıntılı bilgi almak için:

E-posta: centralasiasymposium@iras.ir
http://www.iras.ir/_Eng/Banner/Hamayesh.htm

“Kriz Anında İletişim” başlıklı sempozyum

Massachusetts Üniversitesi
Massachusetts, Amerika Birleşik Devletleri
31 Mart–1 Nisan 2006

Massachusetts Üniversitesi Amherst Kampüsü'nde, 31 Mart–1 Nisan 2006 tarihlerinde “Kriz Anında İletişim” başlıklı bir sempozyum düzenlenecektir. 21. yüzyılda karşılaşılan siyasi, kültürel, sosyal ve çevresel krizlerde iletişim konusunu tartışacak sempozyuma ilişkin çalışma özetlerinizi 6 Ocak 2006 tarihine kadar aşağıdaki adrese iletebilirsiniz:

E-posta: conference@comm.umass.edu
<http://www.communicationincrisis.org>

“Dini Yeniden Tanımlama: Kuralları Yeniden Saptama” başlıklı kongre

Columbia Üniversitesi,
New York, Amerika Birleşik Devletleri
30–31 Mart 2006

New York'taki Columbia Üniversitesi'nde 30–31 Mart 2006 tarihleri arasında düzenlenecek olan “Dini Yeniden Tanımlama: Kuralları Yeniden Saptama” başlıklı lisansüstü öğrenciler kongresine, bölgesel ve siyasi olaylar, laiklik, kökten dincilik ve hoşgörü konularını inceleyen bildirilerinizin özetlerini 15 Kasım 2005 tarihine kadar aşağıdaki adreslere gönderebilirsiniz:

Rosemary Hicks
E-posta: rrh2103@columbia.edu

Jodi Eichler
E-posta: jre38@columbia.edu

Uluslararası Orta Doğu Çalışmaları Kongresi

Amman, Ürdün
11–16 Haziran 2006

Uluslararası Orta Doğu Çalışmaları Kongresi'nin ikincisi “Cinsiyet ve Din: Müslüman, Hıristiyan ve Yahudi Kadınlar Ataerkillikle Yüzleşiyor” başlığıyla 11–16 Haziran 2006 tarihleri arasında Ürdün'ün başkenti Amman'da yapılacaktır. Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Orta Asya'daki Müslüman devletler üzerine çalışan araştırmacıların bildirilerine açık olan kongre hakkında detaylı bilgi için:

http://www.wocmes2.org/pages.php?menu_id=1

MAKALE ÇAĞRILARI...

Entertext Dergisi

Londra'daki Brunel niversitesi tarafından yayımlanan *Entertext*, kültür araştırmaları ve sosyal bilimler hakkında yazılmış 8 bin kelimeyi aşmayan makalelerinizi, elektronik ortamda basılabilecek nitelikte olan sanat eserlerinizi, fotoğraf, şiir, oyun, kısa hikâye ve multi-medya çalışmalarınızı yayımlıyor. Ayrıntılı bilgi için:

www.brunel.ac.uk/faculty/arts/entertext

Grafik Hikayeler Dergisi

Medyada izgi roman konusunu içeren ve *Grafik Anlatımlar* (Graphic Narratives) dergisinde yayımlanmasını istediğiniz yazılarınızı 1 Mart 2006 tarihine kadar aşağıdaki adreslere iletebilirsiniz:

E-posta: mfs@cla.purdue.edu

<http://www.cla.purdue.edu/Academic/engl/mfs/>

Kesişmeler Dergisi

New York'taki Binghamton niversitesi'nde yayımlanan *Kesişmeler*'in (Crossings) sekizinci sayısı "Estetik ve Etik" konusuna ayrılmıştır. Estetik ve etik konusundaki çapraşık ilişkiyi inceleyen ve sanattaki yerini tartışan yazılarınızı 1 Aralık 2005 tarihine kadar aşağıdaki adrese iletebilirsiniz.

Amy Smith

E-posta: xings@binghamton.edu

<http://crossings.binghamton.edu>

Yiyecek, Kültür ve Toplum Dergisi

Yiyecek ve Toplum Araştırmaları Derneği tarafından (Association for the Study of Food and Society--ASFS) yayımlanan *Yiyecek, Kültür ve Toplum* (Food Culture and Society) dergisi, 2007'nin ilkbaharında yayımlanacak özel sayısını "Savaş ve Yiyecek" konusuna ayırmıştır. Askeri personel, iç savaşlar, savaşların besin ürünlerine ekolojik etkisi ve besin ürünlerinin savaşta tüketimi, savaşta hkmetlerin yiyeceklere ilişkin aldıkları kararlar, savaşta kıtlık ve besin teknolojileri gibi konulardaki yazılarınızı 1 Mayıs 2006 tarihine kadar aşağıdaki adreslere iletebilirsiniz.

Warren Belasco

E-posta: belasco@umbc.edu

<http://food-culture.org/>

Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi

Altı ayda bir yayımlanan *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi* (International Social Science Review) Bahar 2006 sayısı için tarih, siyaset bilimi, sosyoloji, antropoloji, ekonomi, uluslararası ilişkiler, felsefe ve psikoloji alanında kaleme alınmış makaleleri bekliyor. 13 Ocak 2006 tarihine kadar makalelerin gönderilebileceği dergi hakkında bilgi almak için:

Dean Fafoutis

E-posta: dxfafoutis@salisbury.edu

Maryann Shenoda

mshenoda@fas.harvard.edu

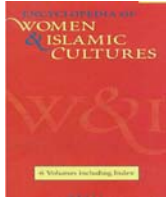

Mersin Üniversitesi Dil Ve Edebiyat Dergisi

Hakemli, bilimsel bir dergi olan *Mersin Üniversitesi Dil ve Edebiyat Dergisi* (Journal of Linguistics and Literature), dilbilim ve edebiyat alanında zgn araştırma makalelerini, deneme ve derlemelerinizi yayımlıyor. Temmuz ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki kez yayımlanan, her kurumdan ve her ulustan bilim insanlarının yazılarına açık olan dergi hakkında bilgi almak için:

Orhan zdemir
Mersin Üniversitesi Rektörlük
Türk Dili Bölümü
E-posta: ozdemir@mersin.edu.tr
<http://www.mersin.edu.tr/dilveedebiyat/>

Kadın ve İslam Kültürleri Ansiklopedisi

Encyclopedia of Women and Islamic Cultures'ın (Kadın ve İslam Kültürleri Ansiklopedisi'nin) beşinci cildine, özellikle Orta Asya, Kafkasya ve Afganistan konularında katkıda bulunacak yazarlar aranmaktadır. Ayrıntılı bilgi için:

Maryann Shenoda
E-posta: mshenoda@fas.harvard.edu
<http://sjoseph.ucdavis.edu/ewic>

AÇIK POZİSYONLAR...

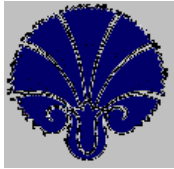
British Institute at Ankara

İngiliz Enstitüsü'nde açık pozisyon duyurusu

Ankara'daki İngiliz Enstitüsü (British Institute at Ankara-BIAA) Türkiye ve Karadeniz üzerinde özellikle arkeoloji alanında yapılan araştırmaları yönetmek amacıyla bir adet direktör istihdam edecektir. Son başvuru tarihi 13 Ocak 2006 olan pozisyon hakkında bilgi almak için:

E-posta: biaa@britac.ac.uk
www.biaa.ac.uk

BURSLAR VE ÖDÜLLER...

Amerikan Enstitüsü Ege Değişim Programı

Türkiye'deki Amerikan Araştırma Enstitüsü (American Research Institute in Turkey-ARIT) tarafından Ege Değişim Programı (W.D.E. Coulson & Toni Cross Aegean Exchange Program) adı altında Türk öğrenci ve araştırmacılara yönelik kısa süreli araştırma bursları verilecektir. İnsani veya sosyal bilimlerin herhangi bir alanında çalışan adayların araştırma konularının Yunanistan'ın tarih öncesinden günümüze herhangi bir dönemini kapsamaması bekleniyor. Son başvuru tarihi 25 Kasım 2005 olan burslar hakkında ayrıntılı bilgi için:

<http://ccat.sas.upenn.edu/ARIT/>

Duke Üniversitesi Franklin İnsani Bilimler Enstitüsü 2006-2007 Doktora Sonrası Bursları

Duke niversitesi'ndeki John Hope Franklin İnsani Bilimler Enstitüsü 2006-2007 yılları için iki adet doktora sonrası bursu verecektir. Her biri 40 bin \$ değerindeki burslardan yararlanmak için son başvuru tarihi 15 Ocak 2006'dır. Ayrıntılı bilgi için:

<http://www.jhfc.duke.edu/fhi/other/postdocs0607.php>

Finlandiya Devlet Bursları

Finlandiya Hkmeti'nce bu ülkede lisansüstü öğrenimi veya araştırma yapmak isteyen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına üç ila dokuz ay süreli burslar verilecektir. Ayrıntılı bilgi için:

http://finland.cimo.fi/scholarships/postgraduate_studies_and_research/

Koç Üniversitesi Anadolu Uygarlıkları Enstitüsü Bursları

Koç Üniversitesi Anadolu Uygarlıkları Enstitüsü tarafından 2006-2007 akademik yılı süresince kullanılmak üzere yirmi araştırmacıya doktora ve doktora sonrası burs verilecektir. Ayrıntılı bilgi için:

<http://aci.ku.edu.tr>

İsrail Hkmeti Bursları

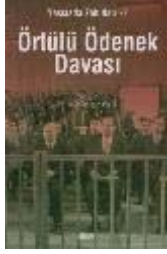
İsrail Hkmeti 2006-2007 akademik yılı için Türkiye'den araştırma, yüksek lisans ve doktora bursları verecektir. Söz konusu burslar için son başvuru tarihi 15 Ocak 2006'dır. Başvuruların doğrudan Ankara'daki İsrail Büyükelçiliğine yapılması gerekmektedir.

Ayrıntılı bilgi ve başvuru formu için:

<http://www.yok.gov.tr/duyuru/israil-burs.htm>

YENİ YAYINLAR...

Yassıada Zabıtları I: Örtülü denek Davası

Emine Gürsoy-Naskali (Haz.)
İstanbul: Kitabevi Yayınları

Emine Gürsoy Naskali tarafından hazırlanan kitap, 27 Mayıs 1960 darbesinin ardından Yassıada'da kurulan darbe mahkemesinde görülen on dokuz davadan birisi olan ve 1950-1960 döneminin başbakanı Adnan Menderes ve başbakanlık müsteşarı Ahmet Salih Korur'un yargılandığı Örtülü denek Davası'nı konu alıyor. Kitap, Yassıada mahkemelerinin resmi tutanakları ve ses kayıtlarından çözümlenerek hazırlanan ve tarih belirtilmeden çoğaltılan teksirlerden bir nüshasına dayanılarak kaleme alınmış. Gürsoy Yassıada mahkemelerini, "gln, mantıksız, kin dolu ve utanç veren, ne var ki son tahlilde, Cumhuriyet tarihimizin hazin bir tiyatro senaryosu" olarak ifade ediyor.

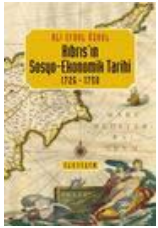
Osmanlı Devleti ve Kürt Milliyetçiliği

Hakan zoğlu
İstanbul: Kitap Yayınevi

Türkler ve Kürtler Anadolu'da uzun süre beraber yaşamış, aynı dini paylaşan önemli iki halk. Buna karşılık Türkiye zerine yapılan ve özellikle Türkiye'de yayınlanan akademik çalışmalarda Kürt konusu yakın zamana kadar, bilinen sebeplerden dolayı, maalesef kıyıda köşede kalmaktan kurtulamamıştır. Halbuki, Türkiye ve Osmanlı tarihini anlamak, Kürtleri bu tarihin önemli bir parçası olarak görmeyi gerektiriyor. Elinizdeki kitap Kürt

önde gelenlerine ve onların 20. yüzyılda ortaya çıkan milliyetçilik hareketine Türkiye Çalışmaları çerçevesinde yaklaşıyor ve Osmanlı devletinin Kürt aşiretleri ile ilişkilerini, birinci el kaynaklara bağlı kalarak, tarih sürecinde inceliyor. Kürtlerin, Türkiye tarihindeki rolünü göz ardı etmek kadar yanlış olan başka bir yaklaşım da, Kürt kimliğinin tarih boyunca hep algılanabilecek ve değişmez bir öze sahip olduğunu iddia etmektir. Kitabın bölümlerden biri tamamen Kürt kimliğinin tarihteki gelişimini incelemeye ayrılmıştır ve Kürt teriminin anlamının tarih boyunca devamlı bir değişikliğe uğradığını ve bu değişikliğin en önemli sebeplerinden birinin, içinde yaşadıkları devletlerle olan etkileşimler olduğunu savunmaktadır. Yakın zamana kadar Türkiye’de yayınlanan ve Kürt milliyetçiliğinin ortaya çıkışını inceleyen kitaplarda genellikle ideolojik boyut öne çıkmaktaydı. Bu da akademik tarafsızlığa ters düşmekte ve okuyucunun yanlış bilgilendirilmesine sebep olmaktadır. Son yıllarda birinci el kaynakların artan bir sıklıkla yayınlanmaya başlaması ve yabancı dillerdeki, akademik objektifliğe dikkat eden bazı önemli çalışmaların Türkçe’ye çevrilmesi sevindiricidir. Türkiye’deki okur böylece, Kürt milliyetçiliği gibi Türkiye, Ortadoğu ve hatta Avrupa için böylesine önemli bir konudaki literatürü daha yakından takip edebilme olanağına ve doğru bilgilendirilme şansına sahip olmaktadır. Umarım, elinizdeki bu kitap Osmanlı devleti ve Kürt önde gelenleri arasındaki ilişkiler konusunda bilgi sınırlarımızı daha da genişletmeye katkıda bulunur. Hakan Özoglu, Chicago Üniversitesi Türkiye Araştırmaları Bölümü öğretim üyesi.

Kıbrıs'ın Sosyo-Ekonomik Tarihi (1726-1750)

Ali Efdal Özkul

İstanbul: İletişim Yayınları

Bazen coğrafyanın insanlara, toplumlara dayattığı kaderler vardır. Akdeniz'in ortasında her türlü üs olabilme imkânına sahip Kıbrıs'ın kaderini de böyle düşünmek gerekir. Osmanlı İmparatorluğu'nun güneyini emniyete almak ve deniz ticaretine bir şekilde dahil olmak için zaptettiği, egemenliğini uzun süre devam ettirdiği ada üzerinde kendi kurumsal yapısını tesis etmemesi düşünülemezdi. İmparatorluğun sosyo-ekonomik çeperine ve hukuksal sistemine dahil edilen adada farklı cemaatlerin bir arada yaşamasını

sağlayacak düzenin kurulma tarihi, Osmanlı İmparatorluğu'nun izlediği siyasetle daha kolay anlaşılabilir hale gelmektedir.

Ali Efdal Özkul bu çalışmasında, sosyo-ekonomik ilişkilerin ve toplumsal hayatın aynalarından birisi olan kadı sicilleri üzerinden, fakat sadece bunlara bağımlı kalmadan adanın 18. yüzyıldaki tarihini ele alıyor. Cemaatler arası ilişkilerden zenginliğe, cezalardan esnaf teşkilatına uzanan bir ufuk çizgisinde farklı kültürleri bünyesinde barındıran bir adanın tarihine ve kaderine belirli bir dönemin penceresinden bakıyor.

Su Kedileri

Mustafa Ziyalan

İstanbul: Okyanus Yayınları

Su kedilerinden söz edildiğini ilk kez Kasımpaşa'da bir kahvede duydum. İç savaştan cephe gerisine hava değişimine yollanmış olan arkadaşım bu canlının adına ilk kez mineraller konusunda araştırma yaparken Plinius'un yazdıklarında rastlamış. O sıralar en şaşıtıcı şeyler, bir, akik taşlarının silisten başka bir şey olmaması, bir de bu su kedileriymiş. Çok sonraları yaşayan Brahe de astronom olmasına karşın su kedilerinden söz ediyormuş. Şifalı Bitkiler ve Emraz'da da su kedileri anılıyormuş. Arkadaşım bu canlının aslında birçok kişiyi, birçok yıldızı bağlayan bir eksen olabileceğini düşünmüş. Tüm bunlar geceleyin izli mermilerle yapılan bir çatışmayı izlerken aklına gelmiş.

Su kedileri akvaryumlardaki balıklar dara düşünce ortaya çıkıyormuş. Özellikle betalar ya da en azından kırmızı, tül kuyruklu balıklar son demlerini yaşarken akvaryumda yüzen bir su kedisi beliriveriyormuş. Bu ölüme yakınlığını gösteriyormuş. Büyüklüğü bir kedi yavrusu kadarmış. Kimi zaman yavrusunu kucağında tutar, kimi zaman kunduzlar gibi sırt üstü yüzermiş. Sessizmiş. Mineralog arkadaşım göbeğinin pembe olabileceğini, ola ki durum kötüleştiğinde de kızardığını söyledi. Bıyıklarının dokunuşu şifalıymış. Metaller üzerinde inanılması güç etkileri olabiliyormuş: Bir kezinde bir su kedisi arkadaşımın

gözünün önünde bir kaşığı kaldırıp havada tutmuş, sonra da kaşığa binivermiş. Kaşık öylece havada duruyormuş.

Arkadaşım su kedilerinin hüzünlü bir yunusu, gören bir kstebeği, anasının sırtından düşmüş bir yarasa yavrusunu ya da bir ornitorengi andırdığını söyledi. Belki de canlı olmalarına karşın odradaki andırıyorlarmış. Tüm bunları ya hiĉ görmemiştim ya da hiĉ duymamıştım.

Savaşa bir daha hiĉ dönmeyeceğini de söyledi. Bunun kurşuna dizilmek anlamına gelebileceğini biliyorduk.

ĉok acıkmıştık, ĉiđ köfte yemeğe gittik.
Arkadaşımı bir daha hiĉ görmedim.

(Kitaptan)

İnternet Toplum Kültür

Mutlu Binark ve Barış Kılıĉbay (derleyenler)

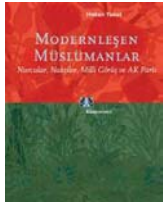
Ankara: Epos Yayınları

İnternet, insan ihtiyacının o sonsuz talepkarlığının büyük umutlarına sonsuz imkanlar sunan gerĉek bir sihir midir? İki milyar insanın henüz telefonu bile görmediği, nüfusun sadece yüzde ĉnn bilgisayar kullanıcısı olduğu bir dünyada internet kullanıcılarının sayısının daha da az olduğu kabul edilirse interneti tanımlayan nedir? Küresel izlenme/gözetlenme/fişlenme, gözetleme/röntgencilik, laflama odası, küresel kütüphane, küresel multimedya kütüphanesi, küresel düzeydeki arşiv, kapitalist üretim ve tüketim ilişkileri iĉindeki uluşarı şirketlerin hegemonik mücadele alanı, küresel düzeydeki bir direniş aracı olarak işlev görmesi mi? Teknolojinin tek merkezden fethederek işgal ettiği ve her an gözetlediği bir dünyada, kullanıcısına milyonların bulunduğu bir yerde fiilen görünmez, kimliklendirilemez, fark edilemez duygusu veren internetin dünyaya gelişi neredeyse Minerva'nın Baykuşu'nun ve tanrıların insan toplumu iĉine doğuğu gibi

gerçekleşti. İnternet kullanıcılarının nitelikleri ve amaçları dikkate alındığında, ilk bakışta kimsenin hatta hiçbir sınıfın mülkiyetinde olmadığı zannedilebilir. Ancak internetin yaygınlaştırılması, ağ ve kablo sistemlerinin kurulması gibi büyük çaplı teknik donanım hizmetlerinin gerçekleştirilebilmesi için devletlere, uluslararası anlaşmalara ve kar güdüsünden hiçbir zaman vazgeçmemiş olan büyük şirketlerin mutlak kontrolüne ihtiyaç vardır. Kontrollü bir pratik olarak internet kavramı, işlemeye devam eden insani pratiklerle ilişki halinde, tabii günlük hayatlarımız içinde ona yüklediğimiz anlamla iş başındadır: Diğer teknolojiler gibi, hayatlarımıza söküp atamayacağımız bir biçimde yerleşen internet, röntgencilik/gözetleme, denetleme/izleme, laflama odası, haberleşme, ciddi araştırmacılık ve direnç platformu gibi sayısız insani pratikle ve bireylerin sadece birey olarak kendilerine “anlamalı” gelen amaçları için kullanılmaktadır. Laflama odaları, internet ve sanal Cemaat, teknoloji kavramı ve internet, internetin ekonomi politikası, sanallık ve internet, internette röntgencilik, internet ve hukuk, yurttaşlık hareketi ve küresel direnç platformu olarak internet konularını ele alan bu derleme, internet “aleminin” işgal ettiği konuları ve sınırları tartışıyor.

Mutlu Binark
Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi
mutlub@tr.net

Nurcular, Nakşiler, Milli Görüş ve AK Parti: Modernleşen Müslümanlar

Hakan Yavuz
İstanbul: Kitap Yayınevi

....Türkiye'nin kırsal ve taşra bölgelerinde hâkim dinsel örgütlenmeler ve dinsel ibadet merasimleri Nakşibendi tarikatı etrafında biçimlenmekteydi. Doğduğum kent Bayburt'ta ise... Saat Kulesi Meydanı olarak bilinen ana meydan çevresindeki küçük dükkânlara sohbet etmek için gelenlerin elinde Nursi'nin kırmızı kitaplarını görürdünüz... İnsanlar Nursi'nin kitaplarını açar, okur, yorumlar ve tartışırdı... İslam'ın bu versiyonunun ve Nursi'nin eklektik öğretisinin kasabalılar için bir tür günlük hayat felsefesi işlevini gördüğünü anladım. Merakım hiç bitmedi ve daima şunu bilmek istedim: Türkiyeli

Müslümanlar bu ortak dinsel ve kültürel dili benimsemiyor olsaydı, sosyal, ahlaki ve siyasal meselelerle anlamlı bir biçimde meşgul olup tartışabilirler miydi? ...Tipik alt-orta sınıfa mensup bu taşralı vatandaşlar, dinsel geleneklere bağlılıklarını, çoğu kez ideolojik bir karşı tezi temsil eden çağdaş Türkiye Cumhuriyeti ve onun siyasal ve askerî liderlerine sadakat ve bağlılıkla nasıl uzlaştırmaktaydı? ...Bu kitap öteki Türkiye'nin hikâyesi ve benim on yıl boyunca çağdaş Türk İslam'ının aktörleri ile yaptığım mülakatların ve alan çalışmalarının bir ürünü... Türk İslam'ının siyasal ve sosyal alanlarda yeniden canlanması, Kemalizm'in başarısızlığı değil, aksine Kemalist projenin oluşumunda önemli, ancak iradî olmayan bir rol oynadığı yeni fırsat alanlarının bir sonucudur... Türk İslami sosyal ve siyasal hareketleri, devlet ve toplum arasındaki sınırları yeniden çizerek ve kendi entelektüel ve moral şartlarını oluşturarak sivil toplumu güçlendirmeye çalışmışlardır. Bunu yaparken, var olan laik devleti kaçınılmaz olarak ortadan kaldırmak gibi bir amaç gütmekten çok, gündelik hayatı yeniden kurmaya çabalamaktadırlar... Dolayısıyla, Türkiye'deki tartışma, İslami yönetimi yeniden hâkim kılmaya ya da İslam hukukunu empoze etmeye ilişkin değil, kamusal alanda, çoğu Batı toplumlarının yabancı olduğu bir dille, yeni alanlar oluşturmaya, yeni kimlikler teşkil etmeye ve sesleri çeşitlendirmeye ilişkindir. Hakan Yavuz, Utah Üniversitesi Siyasal Bilimler Bölümü öğretim üyesi.

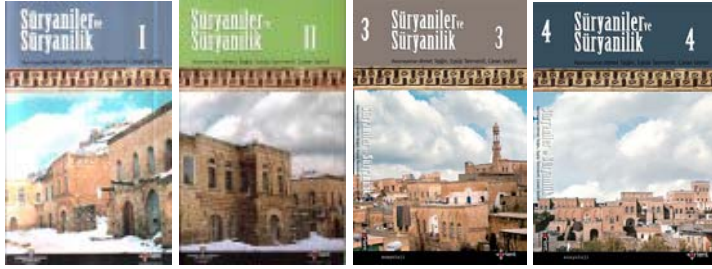

Türk Halkbilimi

Erman Artun,
İstanbul: Kitabevi Yayınları

Erman Artun'un yazdığı *Türk Halkbilimi* kitabı, Türk halkbiliminin kültürel değişim ve gelişim bakış açısıyla genel çerçevesi çizildikten sonra tanıtılmasını amaçlıyor. On beş bölümden oluşan kitabın bölümlerinde şu konular yer alıyor: Birinci bölümde; halkbilimine genel bakış, ikinci bölümde; halk edebiyatı ve halkbiliminin kaynakları, üçüncü bölümde; halkbilimi alan araştırma teknikleri, dördüncü bölümde; halkbiliminde

bazı terim ve kavramlar, beşinci bölümde; halkbilimi kuram ve yöntemleri, altıncı bölümde; Anadolu halkbilimini besleyen İslâmiyet öncesi inanç sistemleri – öğretiler-dinler, yedinci bölümde; sosyal normlar, sekizinci bölümde; halk kültüründe geçiş dönemleri (doğum-evlenme-ölüm), dokuzuncu bölümde; halk bilgisi, onuncu bölümde; bayramlar, törenler, kutlamalar, on birinci bölümde; inanışlar, on ikinci bölümde; çocuk oyunları – halk oyunları, on üçüncü bölümde; halk mutfağı kültürü, on dördüncü bölümde; günümüzde kültürel değişim ve gelişimle yeniden yapılanan halkbilimine genel bakış, on beşinci bölümde; halk kültürünü kümeleme kılavuzu ve alan araştırması derleme soru örneklerine yer veriliyor.

Süryaniler ve Süryanilik

Ahmet Taşgın, Eyyüp Tanrıverdi, Canan Seyfeli (hazırlayanlar)
Ankara: Orient Yayınları

Batıda, hatta Arap dünyasında Süryaniler konusundaki çalışmalara oldukça uzak olan Türkiye Süryanilik literatürü, aynı zamanda çok dağınık bir durumdadır. Süryanileri yalnızca bir Hıristiyan mezhebi olarak algılayan yaklaşım, ilgili çalışmaların günümüze kadar çok dar bir alanda sıkışmasına sebep olmuştur. Konu ile ilgili sosyal-dini-kültürel-grup yaklaşımını esas alan bu çalışma, içeriği kadar taslağı ve bölümleri gibi harici açılımlarıyla da alandaki çalışmaları kapsam, yöntem ve nitelik açısından geliştirmeyi, yeni çalışmalar için de yol açıcı olmayı hedeflemektedir.

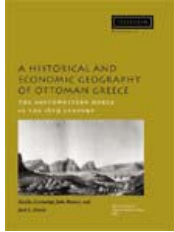
Tarihi gelişim sürecinde Süryanilik çerçeve alanının pek çok alt alan geliştirdiği olgusu dikkate alınarak kapsamı bütün bu alanları kuşatacak şekilde tasarlanan bu çalışmayı ifade etmek üzere *Süryanilik ve Süryaniler* başlığı kullanılmıştır. Özellikle modernleşme süreci ile farklı eğilim ve gerekçelere dayalı çeşitli tanımlama ve isimlendirmelere bağlı kalmaksızın, sözü edilen alanın Türkiye’de kamuoyunca bilinen tanımlama şekli tercih edilmiştir. Bu tercih, çalışmanın kapsam planı ile uyum içindedir.

Programlı ve takvime bağlı bir dizi çalışmanın birinci aşaması olarak sunulan bu çalışma, Türkiye’de günümüze kadar Süryaniler hakkında yapılmış akademik çalışmalardan oluşuyor. Eserin bölümleri ve bölümlerin içeriği ulaşan yazılara göre düzenlenmiştir. Bu çalışma aynı zamanda bir sonraki aşama için gerekli zemini de oluşturmuş bulunuyor. İkinci aşamanın taslağı gereğince çalışma, yazar kadrosunu uluslararası düzeyde genişletmeyi; ayrıca müteakip aşamalarda sağlanacak birikimi, ulusal ve uluslararası toplantılarla ilgili akademik camia ve kamuoyu ile paylaşmayı hedeflemektedir.

Çalışmanın ilk cildinde tarih, kilise, ibadet; ikinci cildinde dil, edebiyat, akademi, felsefe, eğitim, hukuk, mimari, müzik; üçüncü cildinde meslek, kadın, ölüm, Süryani kaynaklarında Türkler, İslam kaynaklarında Süryaniler, modernleşme; dördüncü cildindeyse basın, göç, el sanatları, belgesel sinema ve biyografi bölümleri bulunuyor.

*Ahmet Taşgın
Dicle Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi
ahmetyt@hotmail.com

**Osmanlı Yunanistanı’nın Siyasi ve Ekonomik Coğrafyası: 18. Yüzyılda Güneybatı Mora
(A Historical and Economic Geography of Ottoman Greece: The Southwestern Morea in
the 18th Century)**

Fariba Zarinebaf, John Bennet ve Jack L. Davis
Londra: Oxbow Books

Kitap, Osmanlı İmparatorluğu’nun belli bir bölgesine, Yunanistan’daki Güneybatı Mora veya Peleponnez bölgesine yönelik gerçekleştirilen ortak bir çalışmanın ürünü olarak karşımıza çıkıyor. Kitap, Osmanlı’nın fethinin hemen ertesinde, yani 18. yüzyılın ilk yarısında, Mora’nın tarihi ve ekonomik coğrafyasına ışık tutmak amacıyla incelenen yayımlanmamış Osmanlı belgelerini, çeşitli tarihi kaynakları ve diyakronik arkeolojik

saha çalışmalarının sonuçlarını kapsıyor. Kitabın temelini, Navarin (günümüzde Pylos) bölgesindeki mülklerin detaylarıyla veren Osmanlı tapu kayıtlarının çevirisi oluşturuyor. Kitabın yazarlarından Fariba Zarinebaf Northwestern Üniversitesi'nde Ortadoğu ve Balkan tarihi dersleri veriyor. Diğer yazarlardan John Bennet Sheffield Üniversitesi'nde Ege Arkeolojisi, Jack L. Davis ise Cincinnati Üniversitesi'nde Yunan Arkeolojisi profesörü.

İçimizdeki Öteki

Etyen Mahçupyan

İstanbul: İletişim Yayınları

Ermeni “sorunu”, Türkiye Cumhuriyeti'nin kendi “çabasıyla” ayağına doladığı bağlardan birisi haline geldi. Tartışmanın yapılmasında ısrar edenler, bu tartışmanın kendisiyle barışık bir toplumun geleceği için ne kadar elzem olduğunu söylerken; tartışmanın “ihamet” olduğunda ısrar edenler adeta kutsallıkla çevrelenmiş bir geçmişe hanel geleceğinden endişeli bir ruh hali içindeler. Etyen Mahçupyan *İçimizdeki Öteki*'de aslında çok da yakın bağlarla kendini ait hissetmediği Ermeni kimliğinin, bu tartışmanın içine girdikten sonra nasıl dönüştüğünden ve ailesinin cemaat-kimlik-devlet sarmalında bu tarihi nasıl yaşadığından hareketle yola çıkıyor. Ancak, yalnızca kendisinin merkez olduğu bir mecraya da işaret etmiyor. Tartışmanın yüzyıla yayılan seyri içerisinde devletin azınlık politikalarını, gayrimüslim cemaatleri nasıl algıladığını, yaratılmış milli bilincin ve kimliğin Ermeni “sorunu” tartışması etrafında nasıl konumlandığını, belge savaşlarını ele alıyor. Geçmişimiz kimilerinin belleğinde halen yaşayan bir acı, diğerlerinin belleğinde kendi varlığını tehdit eden bir hayalet olarak belirirse sağlıklı bir toplum olarak kalabilir miyiz? Mahçupyan, bu soruyu cevaplayabilme cesaretinin, toplumun olgunlaşma imkanını nasıl belirleyeceğini tartışıyor.

19. Yüzyılda Bektaşilik

A. Yılmaz Soyger

İzmir: Akademi Kitabevi Yayınları

Bu çalışma, Hacı Bektaş Veli'nin takipçilerini yani Bektaşileri "bir yüzyıl"la sınırlı olarak incelemektedir. Bu yüzyıl, tarikatın II. Mahmud tarafından kapatıldığı 19. yüzyıldır. Ancak çalışma 19. yüzyıla zemin teşkil eden 18. yüzyılın son çeyreğiyle, 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar da uzanmaktadır. Fakat asıl incelenecek alan 1826 yılında Bektaşiliğin kapatılışındaki durumudur.

Araştırmanın kapsamı, İttihat ve Terakki iktidarındaki olaylara kadar uzanmaktadır. Her ne kadar yer yer 1925 yılında bütün tekkelerle birlikte Bektaşiliğin de kapatılışına bazı göndermeler yapılmışsa da bu dönem sistemli olarak çalışılmamıştır.

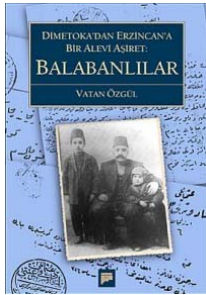
Araştırmacı bu çalışmaya, Osmanlı Arşivi'ndeki bu dönemle ilişkili belgeleri incelemekle başlamıştır. Araştırmanın ikinci ayağını çeşitli kütüphanelerdeki el yazmaları oluşturmaktadır. Bir takım tesadüfler sonucunda bulunan Bektaşî erkan, gülbenk, tercüman ve dualarını aktaran 19. yüzyıla ait defterler, çalışmanın seyrine büyük katkı sağlamıştır. Araştırmanın üçüncü ayağını, 19. yüzyılda var olan Bektaşî tekkelerinin hazirelerinde bulunan mezar taşları oluşturmuştur. Bu tekkelerde ve tekkelerin haricinde çeşitli mezarlıklarda mevcut olan Bektaşî mezarlarının yerleri araştırmacıya, Babagan kolu Bektaşîleri tarafından gösterilmiştir. Araştırmacının, İstanbul mezarlıklarında dolaşırken tesadüfen bulduğu Bektaşî kabirleri de azımsanmayacak sayıdadır. Tespit edilen yüzlerce mezar tek tek fotoğraflanmış, okunmuş; çalışmanın seyri dahilinde kullanılmıştır.

Çalışma, dört bölümde ele alınmaktadır. Birinci bölümde Bektaşilikte sosyal yapı ve bu yapının durumunu ortaya koyan olaylar ele alınmaktadır. İkinci ve üçüncü bölüm birbiriyle bağlantılıdır. İkinci bölümde dini-kültürel yapının hazırlanış dönemine temas edilmekte, üçüncü bölümde ise inanç eğitimi, ayin ve ritüeller bakımından ele alınmaktadır. Dinî-kültürel yapının hazırlanış döneminden 18. yüzyıl kastedilmektedir. Çünkü, bu yüzyılda 19. yüzyıl Bektaşiliğinin temel karakteristiği olan Muhyiddin İbn Arabî çizgisinde bir vahdet-i vücud anlayışı geliştirilmiştir. Dördüncü bölüm ise sonuç kısmına bir giriş mahiyetindedir. Burada Bektaşiliğin öz eleştirisi denebilecek bir değerlendirme ele alınmakta ve bu da adeta sonuca zemin hazırlamaktadır.

Bir başka ifadeyle birinci bölümde Bektaşilik, 19. yüzyıl içerisinde tarihi sürecinde bir anlama faaliyetine tâbi tutulmaktadır. İkinci bölümde bizzat kendi mürid ve müntesiplerinin/bağlılarının eserlerinden yola çıkılarak bir anlama faaliyetine tabi

tutulmaktadır. Üçüncü bölümde de 19. yüzyıldaki ayinleri, ritüeller ve inanç eğitimi bakımından bir anlama faaliyetine tabi tutulmaktadır. Ek olarak adlandırılan, kitabın dışında olmakla birlikte içinde de sayılabilecek olan bölümde ise Bektaşiliği yorumlayan bir Bektaşî'nin görüşleri eleştirel yaklaşımla anlama faaliyetine tabi tutulmaktadır.

A. Yılmaz Soyger
Süleyman Demirel Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

Balabanlılar: Dimetoka'dan Erzincan'a Bir Alevi Aşiret

Vatan Özgül
İstanbul: Pan Yayıncılık

500 yıl kadar önce bugün Yunanistan sınırları içinde kalan “Dimetoka” adlı yerleşim biriminden göçüp Anadolu’ya yerleşmiş bir topluluk olan Balabanlılar, 16. yüzyılın başlarından itibaren bir Kızılbaş-Türkmen aşireti olarak tarih sahnesinde yer almış, Safevi-Osmanlı mücadelesi içinde Safevi taraftarı olarak belirmişler.

Anadolu’ya geçtikten sonra önce Konya-Adana civarına göçtükleri anlaşılan Balabanlılar, Osmanlıların aşiretleri iskân politikası çerçevesinde Rakka ve Halep taraflarına sürülmüş, daha sonra Malatya üzerinden Dersim’e ve Erzincan-Erzurum bölgesine göç etmişler. 18. yüzyıldan itibaren bir kısım Balabanlılar artık yerleşik yaşam düzenine geçmişler.

Kitapta, Erzincan, Dersim ve çevresinde yerleşik büyük bir aşiret olan Balabanlılar’ın tarihi Osmanlıca belgeler, diğer yazılı kaynaklardan elde edilen bilgilerle zenginleştirilerek değerlendirilmiş. Balabanlıların Alevi bir aşiret olarak bu çevredeki mücadeleye olan katkıları, Osmanlı askeriyesi ve idaresiyle olan ilişkileri dikkat çekici. 20. yüzyıl öncesindeki dönemle ilgili olarak aktarılanlar, bu aşiretin tarihsel arka planının ne olduğu konusunda bir fikir verebilmek amacıyla irdelenmiş.

Karadeniz Araştırmaları, Güz 2005

Çorum: Karam Yayıncılık

Karam Yayıncılık tarafından Balkan, Kafkas, Doğu Avrupa ve Anadolu İncelemeleri üzerine yayımlanan *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*'nin Güz 2005 sayısı çıktı. Derginin bu sayısında, Karadeniz Bölgesi ağırlıklı olmak üzere, Türkiye'deki çeşitli kültürler hakkında tarih, dil bilimi, halkbilimi, siyaset bilimi gibi alanlarda kaleme alınmış makaleler ile yeni çıkan kitapların tanıtımları yer alıyor.

GEÇTİĞİMİZ İKİ AY

9-10 Eylül... Avrupa İktisat Tarihçileri Derneği'nin (European Historical Economics Society-EHES) iki yılda bir düzenlediği kongre İstanbul Karaköy'deki, Osmanlı Bankası Müzesi Binası'nda yapıldı.

12 Eylül... Türkiye'nin yakın geçmişinde önemli bir yere sahip olan 6-7 Eylül olayları, 50. yılında Bilgi Üniversitesi'nin Dolapdere Kampüsü'nde düzenlenen konferansla anıldı. Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Mete Tunçay'ın moderatörlüğünde, Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Murat Belge, Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyesi Zafer Toprak, Marmara Üniversitesi öğretim üyesi Ayhan Aktar ve gazeteci Rıdvan Akar, yaşanan olayları farklı açılardan ele aldılar.

17 Eylül... 17. yüzyılda Ağazade Mehmed Dede tarafından kurulan, şiir, musiki ve sanat alanında kültür dünyamıza renk katan, içinde Sabir Parsa, Neşati Dede, Derviş Osman Sineçak, Hüseyin Azmi Dede, Ahmed Celaledin Dede gibi şairlerin, Ali Ziya Dede, Aziz Dede gibi neyzenlerin, Mehmed Hüsameddin Dede gibi kudümzenlerin yetiştiği, Osmanlı coğrafyasındaki on beş asitane içinde en büyüğü olan Gelibolu Mevlevihanesi, on yıl süren restorasyon çalışmalarının ardından Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün düzenlediği resmi bir törenle açıldı.

22-24 Eylül... Tarih İçinde Mersin Kolokyumu'nun ikincisi Mersin Üniversitesi'nde yapıldı. Altı ayrı oturumda yapılan sempozyumda "Tarih İçinde Mersin" adlı bir belgesel gösterimi de yapıldı.

30 Eylül... Osmanlı Bankası Müzesi'nin, Alpha Bank ve Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nün işbirliğiyle düzenlediği "Ege'nin İki Kıyısında Ekonomi ve Toplum" başlıklı aylık seminer dizisinde Ege Üniversitesi, Sosyal Antropoloji ve Tarih Bölümü'nden Akis Papataxiarchis, "Devrim Sonrası "İhtirasları": Yunan-Osmanlı Sınırının İnşasında Reform, İsyan ve Tartışmalı Tabiiyetler" başlıklı bir sunum yaptı.

23-24 Eylül... Türkiye Ekonomik ve Sosyal Tarih Vakfı'nın düzenlediği Günümüzde Geçmiş: Tarihsel Koruma ve Alan Yönetimi konulu sempozyum Sultanahmet Darphane-i Amire'de yapıldı. Sempozyuma katılan on yedi akademisyen ve araştırmacı tarafından Türkçe, Yunanca ve İngilizce bildiriler sunuldu.

5 Ekim... İstanbul'daki İtalyan Kültür Merkezi'nin Kitap Yayınevi işbirliğiyle düzenlediği konferansta Ferrara Üniversitesi öğretim üyesi Giovanni Ricci, "Avrupa'da Türk İmajı: Kimlik, Önyargı, Tanıma" konulu bir konuşma yaptı. Konferansta aynı zamanda, Ricci'nin

Türkçe'ye yeni çevrilen *Türk Saplantısı, Yeniçağ Avrupa'sında Korku, Nefret ve Sevgi* adlı kitabının tanıtımı yapıldı.

6 Ekim... Kadir Has Üniversitesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü tarafından düzenlenen "kültür ve sanat" başlıklı konuşma dizisinin ilki sanatçı Peter Hristoff'un "Çağdaş Oryantalist: Peter Hristoff'un Eserlerinde Türk Etkisi" konuşmasıyla başladı.

13 Ekim... Macaristan'ın tanınmış Türkologlarından György Hazai Türk Dil Kurumu Toplantı Salonunda "Macaristan'da Türk Dili Üzerine Çalışmalar" adlı bir konferans verdi.

13 Ekim... Kadir Has Üniversitesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü tarafından düzenlenen "kültür ve sanat" başlıklı konuşma dizisinin ikincisinde yazar Moris Farhi, "Göçün Tarihi Bütün Tarihtir" adlı bir konferans verdi.

14-16 Ekim... "Başkentler ve Saraylar" adlı sempozyum İstanbul'da düzenlendi. Sabancı Üniversitesi'nin ev sahipliğini yaptığı sempozyum farklı disiplinlerde çalışan akademisyenleri bir araya getirdi. Sempozyumda sunulan bildirilerin kitap haline getirileceği ifade edildi.

15 Ekim... Osmanlı Bankası Müzesi'nin, Cumhuriyet Türkiye'si ve "izm"ler, yani dönem boyunca etkili olan akımlar üzerine düzenlediği Çağdaş Türkiye Tarihi seminerlerinin Ekim ayı konuğu Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyesi Zafer Toprak oldu. Toprak söyleşide, cumhuriyet dönemi-popülizm etkileşimi hakkındaki düşüncelerini aktardı.

18 Ekim... Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, fakültenin eski öğretim üyelerinden Oral Sander'in onuncu ölüm yıldönümü dolayısıyla "Türkiye'de Siyasi Tarihin Gelişimi ve Sorunları" başlıklı bir sempozyum düzenlendi. Siyasi tarih dalında ülkemizde çalışan akademisyenler ve uzmanlar sempozyumda bir araya gelerek, karşılaştıkları sorunların çözümü ve alanın geliştirilmesi için neler yapılabileceğini tartıştılar.

20-21-22 Ekim... Üçüncü Bursa Halk Kültürü Sempozyumu Uludağ Üniversitesi'nde yapıldı. Sempozyum bildirilerinden oluşan seçki kitap haline getirileceği bildirildi.

21 Ekim... Osmanlı Bankası Müzesi'nin, Alpha Bank ve Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nün işbirliğiyle düzenlediği "Ege'nin İki Kıyısında Ekonomi ve Toplum" başlıklı aylık seminer dizisi Başkent Üniversitesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Dekanı Filiz Yenişehirlioğlu'nun "Tanzimat Sonrası Kent Dokusu ve Mimari Üsluplar" başlıklı sunumuyla devam etti.

21 Ekim... Tarih Vakfı tarafından düzenlenen “Eyüp Oyuncakçılığı Sergisi” Tarih Vakfı’nın Darphane-i Amire Binaları’nda açıldı.Sergi 18 Aralık’a kadar açık kalacak.

22 Ekim... ODTÜ Mezunlar Derneği’nin kısa süre önce aramızdan ayrılan şair Attila İlhan anısına düzenlediği şiir dinletisi Ankara’daki dernek merkezinde yapıldı.

22 Ekim... ODTÜ Mezunlar Derneği’nin geçen yıllarda düzenlediği “Kahvede Felsefe” adlı söyleşiler “Kahvede Değişen Felsefe” adıyla ve daha çok sayıda tartışmacının katılacağı sunuşlar şeklinde tasarlandı. Rahat bir konuşma ve tartışma ortamında güncel konulara farklı açılardan yaklaşmayı hedefleyen etkinliklerin ilki “Kahvede Felsefeden Bakanlıkta Felsefeye” adıyla Ankara’daki dernek merkezinde gerçekleşti.

24 Ekim... Boğaziçi Üniversitesi Dış Politika Forumu tarafından üniversitenin Rektörlük Binası Konferans Salonu’nda “Irak Savaşı Sonrası Suriye” başlıklı yarım günlük, iki oturumdan oluşan bir seminer düzenlendi. “Suriye ve Bölgesel Etkileşimler” başlıklı birinci oturumda Lübnan Üniversitesi’nde Türk-Arap ilişkileri profesörü olan Mohammed Nureddin ile Fatih Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü’nden Bülent Aras; “Suriye ve Demokratikleşmenin Zorlukları: İç Dinamikler, Dış Faktörler” başlıklı ikinci oturumda da Stratejik Çalışmalar Merkezi’nden Samir Altaqi ile Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi’nden Oytun Orhan yer aldı.

26 Ekim... Osmanlı Bankası Müzesi’nin düzenlediği “Objeye ve Ritüel Söyleşileri”nin ilki yazar Orhan Yılmazkaya ile başladı. “Türk Hamamı: Aydınlık Kubbenin Altındaki Sıcaklık” başlıklı konferansta Yılmazkaya, "Türk Hamamı" adlı kitabında çizdiği hamam portresini “yüzyılların birikmiş anıları” olarak konu etti. Yılmazkaya konuşmasında, hamam külhanında yakılan toplatılmış kitapları, külhanbeylerinin ortaya çıkışını, hamam suyunun neden dışarı verilmediğini, hamam efsanelerini, gelin hamamı, damat hamamı ve kırklamayı, Türkiye'nin en eski ticari işletmesi olarak hamam ve oryantalistlerin gözüyle Türk hamamını aktardı.

27 Ekim... Kadir Has Üniversitesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü tarafından düzenlenen “kültür ve sanat” başlıklı konuşma dizisinin üçüncüsünde Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nden Meyda Yegenoglu “Koloni Sonrası Dönemde Turistler ve Göçmenler” isimli bir konuşma yaptı.

27 Ekim... Frankfurt Üniversitesi Türkoloji Bölümü Başkanı Marcel Erdal, Türk Dil Kurumu’nda “Almanya’da Türk Dili Üzerine Çalışmalar” konusunda bir konuşma yaptı.

MESAJ PANOSU

Yücel Hoca'nın hapisane adresini düzelttik ve tekrar yolluyoruz

Merhaba,

Cezaevinde kalanlar için dışarıdan gelecek bir mektubun ne kadar değerli olduğunu bilir misiniz? Dışarıda olan bizler ve Türkiye'deki rektörler şu anda Van Ceza ve Tutukevi'nde bulunan Prof. Dr. Yücel Aşkın için bir çaba içindeler. Bu çabadan Yücel Bey ne kadar haberdar oluyor? Bizler Yücel Aşkın'ı mektup ya da posta kartı ile destekleme mekanizmasını harekete geçirmek istedik. Bugün ilk mektubu yazdık ve "Sayın Prof. Dr. Yücel Aşkın M Tipi Kapalı Ceza ve Tutukevi Memurlar Koşuğu – VAN" adresine yolladık.

Bu eylemi bir sivil toplum hareketine dönüştürmek istiyoruz. Çağdaşlığın gereği de budur diye düşünüyoruz. Yücel Hoca orada yalnız bırakılmamalı. Kişiler kendi duygu ve düşüncelerini aktaracaklar; bu mektuplar birer belge olarak kalacaklar; elle tutulan, koklanabilen ve saklanabilen bir mektup ya da kart onun gücüne güç katacaktır. Yücel Hoca bu mektuplar ile vaktin nasıl geçtiğini anlamayacak, kendini daha güçlü hissedecektir...

Hadi hep beraber Van Postanesi'ni mektuplarımızla dolduralım.

Yücel Aşkın'a Mektup Kampanyası Sivil İnisiyatifi

Tematik Ağ-Sokrates/Erasmus Daveti

Değerli Meslektaşım,

Ben, Bilkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nden Necmi Akşit. Size Avrupa Komisyonunun Sokrates-Erasmus bağlantılı sizin veya fakültenizin de ilgilenebileceğini düşündüğümüz bir tematik ağdan bahsetmek istiyorum.

Ulusal koordinatör olarak görev aldığım "Avrupa'da Çocukların Kimliği ve Vatandaşlık" (Children's Identity and Citizenship in Europe- CICE) adlı bu tematik ağ on sekiz yaşına kadar olan çocukların (okul içi ve dışındaki) eğitimi ile ilgilenmektedir. Bununla ilgili olarak en fazla üzerinde durulan konu öğretmenler, sosyal alan eğitimi veya okul öncesi eğitimi ile ilgili sorunlar ve konulardır.

Üçüncü üç yıllık dönemine giren bu tematik ağ bu amaçla her yıl çeşitli ülkelerde düzenlenen ve üye 29 ülkeden 85 üniversiteyle beraber dünyanın dört bir yanından akademisyenlerin katıldığı konferanslar düzenlemekte ve çeşitli yayınlar üretmektedir. Diğer faaliyetleri arasında ulusal ve bölgesel çalışma grupları ve uzaktan yüksek lisans eğitimi vardır.

Bu tematik ağa Türkiye'den sadece Bilkent Üniversitesi katılmış durumdadır ancak bu tematik ağ sivil toplum kuruluşları da dahil olmak üzere Türkiye'den daha çok kuruma ulaşarak katılımı arttırmayı hedeflemektedir.

Üye üniversiteler veya sivil toplum kuruluşları:

İki kişiye kadar yıllık konferanslara konferans ücreti ödemeksizin gönderilebilecek (Ayrıca katılmak isteyen diğer kişiler indirimli katılabileceklerdir)

Bugüne kadar yayımlanan bütün kitap ve makaleleri ücretsiz alabilecek çalışma gruplarına katılabilecekler (masraflar karşılanmaktadır)

Yönetim kurulu seçimlerine katılabileceklerdir (Şu anda görev yapan Yönetim kurulu üyeleri 8 ülkeyi temsil etmektedir)

Katılım için kesin bir süre gerekmemektedir ancak üç yıllık yeni bir dönemim başlangıcında olduğundan şu anda katılmanın tam zamanı olduğunu söyleyebilirim.

Katılmaya karar verirseniz sizden istediklerimiz:

Katılmayı isteğinizi belirten bir yazı (bu sizi bu aşamada bağlayan resmi bir belge olmayacaktır)

Üniversitenizde veya kurumunuzda koordinatör olarak temas kurabileceğimiz kişi ilgili detaylar

Üniversiteniz veya kurumunuz hakkında kısa tanıtıcı bilgiler.

Bu tematik ağ ile ilgileniyor ve daha fazla bilgi edinmek istiyorsanız lütfen en kısa sürede benimle bağlantı kurun. Ayrıca aşağıdaki internet adresini de ziyaret edebilirsiniz. <http://www.north.londonmet.ac.uk/cice/start.htm> (veya <http://cice.londonmet.ac.uk>)

Saygılarımla
Necmi Akşit

Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Bilkent Üniversitesi

KÜNYE

bülten, Kültür Araştırmaları Derneği tarafından, sanal ortamda ve ücretsiz olarak iki ayda bir yayımlanır.

ISSN 1302-924X

 Kasım-Aralık 2005, Sayı 22

Kültür Araştırmaları Derneği

İnebolu Sok. No:13/4 Set st -Kabataş/ İstanbul

Tel/Faks (212) 292 22 29

KAD adına sahibi

Gönül Pultar

gpultar@cstgroup.org

İdari İşler Koordinatörü

Şule Tarakçioğlu

suletar@cstgroup.org

Editör

Onur İnal

oinal@ku.edu.tr

Çeviri ve Haberler

Derya Ağış

agis.derya@gmail.com

Feryal Çubukçu

feryal.cubukcu@deu.edu.tr

Aslı Kotaman

kotaman@khas.edu.tr

Kültür Araştırmaları Derneği, disiplinlerarası bilimsel bir yaklaşımla, tarihsel ve karşılaştırmalı kültürel araştırmalar yaparak kuram ve yöntemler geliştirmek, uygulamaya yönelik çalışmalar üstlenmek ve desteklemek amacıyla 1999 yılında oluşan Türkiye Kültür Araştırmaları Grubu'nun devamı olarak 2005'te kurulmuştur.

Derneğin etkinlikleri konusunda bilgi almak ya da temasa geçmek için

<http://www.cstgroup.org> adresine,

bülten in daha önceki sayılarına ulaşmak için

http://www.cstgroup.org/id_43 adresine başvurulabilir.